

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 200 lir

Leto XXXIV. Št. 255 (10.167)

TRST, sobota, 28. oktobra 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostili Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Dobrodo» v Goveu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

KLJUB DRAMATičNEMU POLOŽAJU V VEČINI ITALIJANSKIH BOLNIŠNIC

Vlada preklicala že dane obljube bolničarjem Sindikati napovedali novo stavko v ponedeljek

PSI in KPI kritizirata vladno zadržanje Neuspešno srečanje vlade s sindikati

RIM — Vlada je včeraj zavrnila skrajni poizkus enotne sindikalne federacije, da s kompromisno rešitvijo študijske doklade pomožnemu zdravstvenemu osebju premakne z mrtve točke dramatični položaj v italijanskih bolnišnicah; poizkušala je dane obljube s tristranskega srečanja, ker naj bi povisek hudo prizadel dolgoročno Pandolfijevo kritiko, zato naj o problemu razpravlja parlament.

Ze jutraj je bilo v dohodu meri znano zadržanje vlade, saj je na svojem sestanku izhajala iz podrobnih analiz Pandolfijevega triletnega gospodarskega načrta, ki naj bi ne dovoljeval nikakršnega neustreznega povzika plač delavcev javne uprave, ker bi v nasprotju primeru propadla vsakršno gospodarsko načrtovanje. Koncept je vlada zvečer ponovila sindikalnim predstavnikom in niti za ped popustila. Seje so se za vlado, poleg predsednika Andreotti, udeležili ministri Pandolfi, Morino, Anselmi in Scotti, sindikalno federacijo CGIL - CISL - UIL pa so zastopali Lama, Dido in Giovannini za CGIL, Marini in Crea za CISL ter Benvenuto, Vanni, Buttini in Bugli za UIL.

Sindikalni predstavniki so po srečanju ostro obsodili zadržanje vlade, ki načelno nasprotuje vsakemu dogovoru, le na koncu srečanja je Andreotti napovedal razpravo v parlamentu. «Prihodnji torko bomo sklicali vse kategorije javne uprave, kasneje tudi enotno sindikalno vodstvo, da najdemo pravilni odgovor zadržanju vlade, ki je najprej zavrgla dane obljube 20. oktobra, nato pa prepusila odgovornost drugim,» je po sestanku izjavil tajnik CISL Franco Marini.

ALARMNI ZVONEC V BOLNIŠNICAH

Stavka bolničarjev lahko tudi zruši vlado. To korenito spremeni celotno jesensko sindikalno strategijo. Zakaj? Predsedem zato, ker kljub nedogovorom početju vodstva avtonomnih sindikatov položaj v bolnišnicah (in tudi drugih vejah javne uprave) alarmni zvonec, ki opozarja na resnost položaja in na odgovornost vlade, ki v zadnjem desetletju niso bile splošno izvesti dve medsebojno povezani reformi zdravstva in javnih finan.

Stavkočelje osebe bolnišnic zahtevajo večje dohodke, obenem pa tudi spremembo organikov v bolnišnicah, kjer so delovni pogoji zares neznosni. S svojimi zahtevami pa so kršili nenapisan sporazum, po katerem bi letošnja sindikalna jesen posvečena predvsem problemom investicij in torej ustvarjanja novih delovnih mest, čeprav na račun odlovedi ozajstnjenosti zaposlenih. Če bi vlada (in sindikati) v celoti sprejela njihove denarne zahteve, bi vzrojile druge stroške. Plaz bi pokopal celotno strategijo premoščanja sedanje krize, predvsem pa program ukrepov za drastično krcenje javnih stroškov.

Tu se takoj odpira nov problem, ki ni finančni, pač na izrazito političnega značaja. Država računa, da bo letos znašal javni deficit vsega 38 tisoč milijard. Vtrgla va številka, ki dokazuje, da je v Italiji javna uprava strahotno zrela, kamor se steka ogromen del narodnega dohodka. Zato nujnost korenitih reform, da bi potrošeni denar pravičnejše porazdeljen, obenem pa izboljšane tudi storitve. Zato se postavlja tudi politično vprašanje, kje naj država črpa denar za reforme in za kritje deficita. Samo davčnih utaj je skoraj 20 tisoč milijard lir, torej več kot polovico celotnega deficita?

Vlada in nekatere politične sile zatrjujejo, da lahko 130 ali 200 milijard lir za bolniško osebje razbije delikatni mehanizem Pandolfijeve triletke. Kaj pa 20 tisoč milijard davčnih utaj? Na to opozarjajo sindikati in napredne sile, ki sicer obsojajo divje stavke, saj so naperjene proti bolnikom in njihovim družinam, obenem pa postavljajo vladi jasna vprašanja. Predvsem mora vlada pravično rešiti celotno vprašanje javnega osebja (in ne samo bolničarjev), da ne bo celovskih razlik in konkuren.

Obenem mora «triletko» postati zares sredstvo gospodarskega načrtovanja, ki naj vsebuje poleg odlovedi tudi pozitivne ukrepe, kot so reforme in investicije za nova delovna mesta. Odpovedi morajo biti prav tako družbeno pravične, kar pomeni, da je na stekaj odprto brdsko poglavje davčnih utaj in fiskalne pravičnosti nasploh. To so izrazito politična vprašanja, ki so v ospredju ostrega sočasnja med naprednimi in konzervativnimi silami znotraj vladne večine. Izid teke sočasnja bo odločil o samem obstoju vlade, oziroma o tem, ali bo nadaljevala dosedanja politika splošne narodne solidarnosti za premostitev krize. Vsi vedo, da tako politiko vsiljuje razmere in je takorekto obvezna. A ne za vsako ceno.

STOJAN SPETIC

V rimski polikliniki Umberto I. je še vedno prehrana bolnikov v dohršni meri odvisna od nestrokovnih, a zato toliko bolj požrtvovalnih rok vojaških kuharjev

V POSLANSKI ZBORNICI ZAKLJUČENA RAZPRAVA O «ZADEVI MORO»

POTRJENA DEMOKRATIČNA ENOTNOST V BOJU PROTI POJAVU TERORIZMA

V repliki je notranji minister Rognoni poudaril, da vlada ni cenzurirala «dosjeja Moro», pač pa je sodnik obdržal 4 strani s prepisi nekaterih doslej neobjavljenih Morovih pisem

RIM — Razprava o «zadevi Moro» se je zaključila pol dneva prej kot je bilo prvotno predvideno. Tako je odpadla celo neposredna teja, ki so prišlo do izraza v prejšnjih dneh, kljub temu, da priznava kot upravičeno marsikatero zahtevo pomožnega zdravstvenega osebja. PSI obsoja način boja, ki lahko osami sindikalno gibanje, obenem pa v svojem dokumentu obstoja zadržal štiri strani, ki pa ne spara dajo v «dosje», saj gre za Morova pisma. Ta spadajo zaenkrat v okvir preiskave in so zato tajna. Vlada si bo vsekar prizadevala, da bi prešla njihovo besedilo, in jih objavila tedaj, ko ne bodo več vezana na preiskovalno tajnost.

Glede Pintovih obtožb, da je sama vlada delila tiska Morova pisma, je notranji minister to odločno zavrnil. Obenem pa je poudaril, da vlada ni cenzurirala «dosjeja Moro», pač pa je sodnik obdržal 4 strani s prepisi nekaterih doslej neobjavljenih Morovih pisem. Rognoni je poudaril, da vlada ni cenzurirala «dosjeja Moro», pač pa je sodnik obdržal 4 strani s prepisi nekaterih doslej neobjavljenih Morovih pisem.

Kakorkoli že, odobrena resolucija potrjuje enotnost strank vladne večine v boju proti terorizmu in za zaščito demokratične države. Glede «zadeve Moro» resolucija v bistvu potrjuje stališča iz prve parlamentarne debate z dne 19. maja. Važni sta še dve točki resolucije, ki omenjata nujnost preobrnitve družbenih in gospodarskih dejavnikov nasilja ter obvezo vlade, da bo v najkrajšem času izvedla reformo policije in parlamenta, da bo v najkrajšem času odobril zakon «Reale - bis», ki ga je junija letos «zamrznil» ustrejni referendum.

Pred zaključkom razprave je notranji minister Rognoni odgovoril nekaterim posegom. Ze v samem začetku je poudaril, da ni naloga notranjega ministra, da se «podi za vsako domnevo», pač pa mora poizkusiti o «golih dejstvih». Od tod splošni občutek razočaranja, ki je zajel zbornico, ker ni povedal nič bistvenega novega.

Zatem je Rognoni odgovoril na vprašanje o možnosti parlamentarne preiskave o «zadevi Moro», kar še posebej zahtevajo demoproletarci, pa tudi del socialistov in demokristjanov. Čeprav je vlada prebrana, da bi preiskava posebne parlamentarne komisije ne bila koristna, je Rognoni poudaril, da bo sproti seznanjal parlament z novostmi sodne in policijske preiskave. V doglednem času pa, če bo potrebno, bo vlada sprožila tudi pobudo za parlamentarno preiskavo.

Glede stikov med italijanskimi in tujimi teroristi je Rognoni dejal, da obstajajo resni sumi, da so teroristične organizacije povezane na operativni ravni. Zato Italija v boju s terorizmom sodeluje tudi z drugimi državami. Rognoni je na koncu odgovoril na vprašanje o možni cenzuri «Morovega dosjeja». Dosje sestavlja 49 strani, je približno Rognoni, vendar je preiskovalni sodnik Gallucci res

no zanimal, obenem pa pozval sodstvo (in če bo potrebno, tudi parlamentarno preiskovalno komisijo), naj najstrože preganja osebe, ki so kršile preiskovalno tajnost.

Na koncu je Rognoni dejal, da je v svetu večina političnih zločinov ostala nerazčiščena. «Pomisli» samo na zagotovo smrt Johna Kennedyja,» je dejal minister in zaključil z upanjem, da bo «Italija

zaenkrat v okvir preiskave in so zato tajna. Vlada si bo vsekar prizadevala, da bi prešla njihovo besedilo, in jih objavila tedaj, ko ne bodo več vezana na preiskovalno tajnost.

Glede Pintovih obtožb, da je sama vlada delila tiska Morova pisma, je notranji minister to odločno zavrnil. Obenem pa je poudaril, da vlada ni cenzurirala «dosjeja Moro», pač pa je sodnik obdržal 4 strani s prepisi nekaterih doslej neobjavljenih Morovih pisem.

Kakorkoli že, odobrena resolucija potrjuje enotnost strank vladne večine v boju proti terorizmu in za zaščito demokratične države. Glede «zadeve Moro» resolucija v bistvu potrjuje stališča iz prve parlamentarne debate z dne 19. maja.

Važni sta še dve točki resolucije, ki omenjata nujnost preobrnitve družbenih in gospodarskih dejavnikov nasilja ter obvezo vlade, da bo v najkrajšem času izvedla reformo policije in parlamenta, da bo v najkrajšem času odobril zakon «Reale - bis», ki ga je junija letos «zamrznil» ustrejni referendum.

Pred zaključkom razprave je notranji minister Rognoni odgovoril nekaterim posegom. Ze v samem začetku je poudaril, da ni naloga notranjega ministra, da se «podi za vsako domnevo», pač pa mora poizkusiti o «golih dejstvih». Od tod splošni občutek razočaranja, ki je zajel zbornico, ker ni povedal nič bistvenega novega.

Zatem je Rognoni odgovoril na vprašanje o možnosti parlamentarne preiskave o «zadevi Moro», kar še posebej zahtevajo demoproletarci, pa tudi del socialistov in demokristjanov. Čeprav je vlada prebrana, da bi preiskava posebne parlamentarne komisije ne bila koristna, je Rognoni poudaril, da bo sproti seznanjal parlament z novostmi sodne in policijske preiskave. V doglednem času pa, če bo potrebno, bo vlada sprožila tudi pobudo za parlamentarno preiskavo.

Glede stikov med italijanskimi in tujimi teroristi je Rognoni dejal, da obstajajo resni sumi, da so teroristične organizacije povezane na operativni ravni. Zato Italija v boju s terorizmom sodeluje tudi z drugimi državami. Rognoni je na koncu odgovoril na vprašanje o možni cenzuri «Morovega dosjeja». Dosje sestavlja 49 strani, je približno Rognoni, vendar je preiskovalni sodnik Gallucci res

SPOR O GOSPODARSKI POLITIKI BO ODLOČAL O USODI VEČINE

Triletka: Andreotti, KD in republikanci zaostrujejo nepopustljivost do levice

Craxi ponavlja, da PSI noče krize - Natta (KPI): «Nismo in ne bomo gasilci tujih požarov» - La Malfa nepričakovano podprl vlado

RIM — Vlada je z včerajšnjimi sklepi dramatičnega položaja. V bistvu je zavrnila zahteve stavkajočega osebja bolničarjev. Vendar se ministri pod Andreottijevim vodstvom očitno niso ubadali samo z bolničarji. Andreotti je izkoristil nastali eksplozivni položaj in zavzel stališče o spornem vprašanju usode in vsebine «triletke», skratka o gospodarski politiki, ki postaja čedalje bolj jabolko spora vladne večine.

Vlada je brez vsakršnega posvetovanja z vsemi strankami večine, v celoti osvojila stališča KD in PRI, da je Pandolfijev osnutek dober in «nedotakljiv». Pri tem pa je povsem hote prezrla zahtevo komunistov in socialistov po stvarnem načrtovanju investicij in ustvarjanja delovnih mest ter potrebo sindikatov, ki dobro vedo, da bodo velike delavske stroške jasno zahtevale spremembo Pandolfijevega načrta.

Andreotti je torej predzno vrzel izjavljalo rokavico med delavce, dobro vedo, da bo s tem sprevil v veliko zadrego predvsem komuniste, pa naj storijo ali rečejo kar koli.

Andreottijeve poteze skratka ne težijo k izmiknjam od stvarnih odgovornosti, pač pa skušajo v okvi

ru vladne večine prevesti tezo odločanja na tiste sile, ki bi rade je-seni «normalizirale» italijansko gospodarstvo proti željam levice in sindikatov.

Tako je vlada najprej teoretično potrdila obljube iz vladnega programa, v isti sapi pa zaloputnila vrata bolniškemu osebju. Vse to pa je storila, da bi lahko na ves glas proglasila, da je Pandolfijev načrt nedotakljiv. V njem je jasno rečeno, da bo država potrosila za svoje in drugo javno osebje dva tisoč milijard. Nobenega dvoma ni, da te obveze ne bo držala, razen če noče tvegati istočasnega izbruha jeze železničarjev, sodnikov, postarjev, telefonistov in podobno. Zato izmikajoče obljublja sestavo «globalnega zakona» o javnem osebju, ki naj medtem čaka...

Kaj torej hoče Andreottijeva vlada? Mar tvega s svojim predznim početjem krizo? Gotovo je, da si je Andreotti predvsem kril hrbet, saj stoji za njim celo KD, a ne samo KD. Piccoli je že opozoril komuniste, naj ne odpirajo vladne krize in naj se «zavedajo lastnih odgovornosti». V isti sapi pa je govoril, da sploh ni mogel govoriti o kakšnem vstopu komunistov v vlado.

«Križa», dodaja Craxi, «ni odvisna od PSI», saj dobro ve, da bi mu zmešala štrno strategije obnavljanja stranke na evropskih volitvah. Zato je Cicchitto ob vprašanju bolničarjev in javnega osebja zelo pomirljiv in pravi: «Vedno je mogoče dober kompromis».

Cicchitto tudi odgovarja na vprašanje o možnosti izboljšanja dejavnosti vlade z vstopom ministrov levice, torej tudi KPI: «To vprašanje se nas ne tiče. Vprašajte demokristjane, kaj mislijo. Vedite pa, da moramo ohraniti sedanje politično ravnotežje brez koncesij, pa tudi brez vtilčne neustreznosti, ki jo kažejo republikanci in komunisti».

La Malfa se je ob spoznanju, da Andreotti brani gospodarsko strogo, nenadoma povrnil z vlado: «Če pade vlada, ni drugih izbir. Če komunisti nečajo dalje, bo vsaj pozitivno razčiščenje z njimi».

Andreottijevi prihaja na pomoč tudi demokristjanski poslanci, ki zahtevajo, naj vlada do decembra predloži nespremenjen Pandolfijev načrt in pristane na nov evropski monetarni sistem, ki mu nasprotuje KPI.

Skratka, krize ne mara nihče. Če to hočejo, morajo krizo sprožiti komunisti povsem sami, čeprav (tako menijo ostale stranke) bodo pri tem uživali podporo bolničarjev in kovinarjev.

Na splošne pozive, naj se KPI pomiri, odgovarja Natta, predsednik komunistične poslanske skupine: «Čemu nas vsi pozivajo, naj se pomirimo. Mar mirujejo bolničarji, sodniki, javno osebje? Mar mirujejo redni brigadisti? Mi nočemo nadomestiti gasilcev, da bi gasili tuje požare».

«Vlada lahko ostane», poudarja Cossutta v Bologni, «samo če bo spoštovala dane obveze. Gospodarsko načrtovanje pa je sprejemljivo samo, če so tudi odlovedi pravično porazdeljene».

Komunisti bodo še dalje kritizirali vlado za to, česar ne počne. Če bo ocena njene dejavnosti negativna, pa bo KPI povzela svoje zaključke. Tega pa ne govori zato, da bi sprožila krizo, pač pa zato, kar pričakuje «koristna in pozitivna dejanja». Zato KPI pritiška.

Andreotti dobro ve, da je le malo verjetna kriza na valu stavke bolničarjev. Vendar je skušal s svojim posegom razorožiti sindikate in agresivnost, ki jo komunisti kažejo od Genove dalje. Strategija KD pa je povsem jasna. Orisal jo je dorotejem Bisaglia: «Mi bomo počakali do krize drugih strank».

Tako je KD zadala vladni večini

eno rano več, dobro vedo, da ni bolnišnic, ki bi take rane izlečile. MINO FUCILLO

Gromiko povabil francoskega predsednika v SZ

PARIZ — Sovjetski zunanji minister Gromiko je včeraj odločno zanimal, da bi zdravstveno stanje sovjetskega predsednika Brežnjeva bilo zaskrbljujoče. Poleg tega so v francoskem glavnem mestu sporočili, da je Gromiko povabil predsednika Giscarda v Sovjetsko zvezo. Zadnji Giscardov obisk v SZ je bil leta 1975.

NA PROCESU LOCKHEED Iz Švice morda ime človeka, ki je dobil denar prvega izplačila

RIM — Švicarska policija je sklenila, da od bančnega zavoda v Chias-su zahteva ime človeka, ki je dobil 224 tisoč dolarjev od prvega izplačila Lockheed. To je med večrajš

Nobelovo nagrado za mir podelili Sadatu in Beginu

OSLO — Letosnja Nobelova nagrada za mir so podelili egiptovskemu državnemu poglavarju Sadatu in predsedniku izraelske vlade Beginu. Norveški odbor za podeljevanje Nobelove priznanje je svoj sklep utemeljil z njunimi dosedanjimi napori v korist miru na Bliznjem vzhodu, a tudi pripomnil, da pomeni to priznanje spodbudo Sadatu in Beginu, da začeto delo uspešno končata. Nagrado v znesku 725.000 švedskih kron prejmeta v prostih vseuilišča v Oslo 10. decembra.

Utemeljitev dvojnega priznanja omenja tudi pomembno vlogo v prizadevanjih za doseg miru, ki je bil odigral ameriški predsednik Carter.

Vest o podelitvi Nobelove nagrade za mir je v svetu, zlasti seveda v Egiptu in Izraelu ugodno odjeknila. Palestinci pa so jo sprejeli ironično, češ da bi isto priznanje moral prejeti tudi Carter; sicer pa se grenko vprašujejo: «Le kje je ta mir, čemu ta nagrada?» (dg)

njo obravnava pojasnil predsednik Paolo Rossi, ki je povedal, da je vest prišla iz italijanskega zunanje ministrstva.

Ze pred časom je italijansko ustavno sodišče terjalo pojasnila v zvezi z dejanskim koristenom tega denarja. Ovidio Lefebvre je namreč leta 1970 nakazal 250 tisoč dolarjev na tekoči račun «161.161 star» pri Credit Suisse v Chiasu. Ta račun je bil formalno naslovljen na družbo «Contrade», katere dejanski lastnik je bil njegov brat Antonio Lefebvre. Vendar so že čez nekaj dni 224 od teh 250 tisoč dolarjev akreditirali na neki tekoči račun pri Švicarsko-izraelski trgovinski banki v Ženevi. Do sedaj se ni zvedelo, kdo je bil za tem računom. Po nekaterih vesteh, ki so prišle prav iz Švice, se je ta denar že čez nekaj dni dokončno vrnil v Italijo, in sicer ljudem, ki so bili v tesnih poslovnih stikih z Lefebvrom. Kot je včeraj pojasnil predsednik Paolo Rossi, pa se švicarska banka se lahko upre zahtevi in predloži priziv, saj se pri tem lahko sklicuje na bančno tajnost.

Gospa Moro: «Poslušajte...» Brigadist: «Ne smem razpravljati, nisem pooblaščen.» Gospa Moro: «Oprostite.»

Brigadist: Moral sem vam sporočiti le to. Samo posredni, takojšnji, pojasnjevalni in natančni Zaccagninjev poseg lahko spremeni položaj. Mi smo že sprejeli našo odločitev. V prihodnjih urah se bo neizogibno zgodilo, ne preostane nam drugega. Drugrega vam nimam povedati.

Televizijsko in radijsko omrežje so oddajala kasneje še posnetke razgovorov z duhovnikom Antoniem Menninijem, s prof. Francescom Trittom, Morovim asistentom, in s dnevnikom «Il Messaggero».

RADIJSKE IN TELEVIZIJSKE MREŽE SO ODDAJALE POSNETKE GLASOV BRIGADISTOV

Srhljiv telefonski pogovor med teroristom in Eleonoro Moro

RIM — Tri radijske in obe televizijski omrežji so včeraj prvič oddajali magnetofonske posnetke telefonskih razgovorov med rdečimi brigadisti in svoji ter prijatelji Alda Moro. Državno pravdnništvo je sprejelo ta ukrep v upanju, da bi kdo izmed poslušalcev razpoznal po glasu kakega brigadista.

Brigadist: «Prepričani smo, da se da j n... Poteza je bila že izvršena in smo se že odločili. V prihodnjih urah nam ne bo preostalo drugega, kot da izvršimo, kar smo napovedali v sporočilu št. 8. Zato zahtevamo samo naslednje: v tem smislu uresničite takojšnji in pojasnjen Zaccagninjev poseg. Če ga ne bo, naj vam bo jasno, da nam ne preostane drugega, se razume? Vam je popolnoma jasno?»

Gospa Moro: «Da, v celoti sem razumela.» Brigadist: «Torej je možno samo to, ob stili smo vas le iz obzira. V smislu, da, vedite, smrtna obsodba ni nekaj takega, kar se lahko lahko miselno sprejme niti z naš

Gospa Moro: «Da, v celoti sem razumela.» Brigadist: «Torej je možno samo to, ob stili smo vas le iz obzira. V smislu, da, vedite, smrtna obsodba ni nekaj takega, kar se lahko lahko miselno sprejme niti z naš

Z ENOTNO STAVKO IN MNOŽIČNIM SPREVODOM PO MESTU

OSEBJE TRŽAŠKIH BOLNIŠNIC ODLOČNO ZAHTEVA IZBOLJŠANJE SEDANJEGA NEVZDRŽNEGA STANJA

Pomanjkanje kvalifikacij, neprimerno nizke plače, neustrezni pogoji dela v zastarelem posloppju glavne bolnišnice glavni problemi, ki so jih predložili predsedniku deželne vlade Comelliju - Stavka se nadaljuje še danes

Tudi osebe tržaskih bolnišnic se je enotno pridružilo včerajšnji vsestranski stavki, ki jo je napovedala sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL, potem ko je vlada uveljavila že sprejete obveznosti po podatku v višini 27.000 lir kot kritje stroškov za strokovno izpopolnjevanje.

Ta sklep je še toliko bolj prizadel pomožna oseba bolnišnic, ker je bilo dejansko za dogovor, na osnovi katerega se je sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL v prejšnjih dneh distancirala od avtonomnih sindikatov, ki so v divjo stavko paralizirali bolnišnice v skoraj vseh državah. Ta stavka pa v našem mestu ni prišla do izraza, kajti avtonomni sindikati štejejo v Trstu zelo malo članov, ki sploh niso stavaliki, ker bi bila zaradi majhnega števila njihova stavka neuporabna.

Tako je naše mesto šele včeraj občutilo, kakšni problemi nastanejo s stavko pomožnega osebja v bolnišnicah. Delo je bilo povsod skoraj popolnoma paralizirano. V glavni bolnišnici so razdelili bolnikom vrečke s suho hrano, ki bo zadostovala še danes, ko se bo stavka nadaljevala. Vsaka zdravniška oskrba, razen najnujnejše, je bila paralizirana in bolnike so sprejemali, ko je šlo za resnejše primere. Stavkali so tudi v otroški bolnišnici Burlo Garofalo, kjer pa je kljub temu delo teklo precej normalno, da bi ne preveč otežilo stanja ne v porodniškem ne v pediatričnem oddelku.

Kateri so pravi vzroki za problem pomožnega osebja v bolnišnicah? Poleg vsestranske problematike, ki jo obravnavamo na prvi strani in je torej ne bomo ponavljali (omejnimo naj le, da ima dve tretjini osebja plačo nižjo od 300 tisoč lir mesečno in da ni dejanske možnosti strokovnega izpopolnjevanja) obstajajo v Trstu tudi specifični problemi. Gradnja nove bolnišnice na Katinari se vse preveč vleče in v glavni bolnišnici so razmere nevarne, saj staro poslopje še zdaleč ne ustreza zahtevam in potrebam sodobne medicine. Osebe, ki delajo v neprimernih prostorih in si morajo prevzemati mnogo večje odgovornosti od tistih, ki jih predvideva delovna pogodba. Sploh v Trstu primanjkuje pomožnega osebja, še zlasti kvalificiranega, ki bi se sicer sploh zelo malo, pa še to se v velikem številu odloči za delo v zasebnih klinikah, ki je mnogo bolj plačano.

Namesto da bi vlada zastavila vse svoje sile, da premosti ta kritičen položaj, se je ponovno umak-

nila na stare okope in ponovno osvaja stališča, o katerih so vsi mislili, da so jih v teku pogajanj že zdavnaj premostili. Od tod torej sklep CGIL - CISL - UIL za enotno stavko in od tod tudi stavka v našem mestu, kjer šteje sindikalna federacija skoraj 90 odstotkov vsega pomožnega osebja bolnišnic.

Stavkajoči so včeraj v sprejeto obliki središnje mestne ulice. Dalj časa so se zaustavili pred sedežem deželne vlade, kjer se je delegacija, v spremstvu sindikalnih predstavnikov, sestala s predsednikom deželne vlade Comellijem, kateremu so obrazložili gospodarske vidike stavke in ga seznanili z nevzdržnimi pogoji v bolnišnicah. Sindikati so se izrecno opozorili na pomanjkanje zdravstvenih sredstev, ki jih kritizirajo zavlačujoče delo v bolnišnicah, vendar jih zdelo dolžnost, da se pridruži tej enotni 48-urni stavki. Comelli je v odgovoru naglasil, da delovna pravica sicer z zanimanjem sledi razvoju poslovanja, a je priporočil, da si mora država prevzeti dodatno finančno breme.

O stavki pomožnega osebja je izdala tiskovno poročilo tudi tržaska federacija KPI, ki kritizira zavlačujoče politiko vlade in poudarja zavzetost KPI za rešitev krize v bolnišnicah. Socialistična deželna svetovalec Zanfagnini in Renzulli pa sta zahtevala takojšnje sklicanje komisije za zdravstvo.

OB PRILIKI ŽALNIH SVEČANOSTI DNEVA MRTVIH

Poklonimo se spominu naših dragih

Pred spomeniki bodo tudi predstavniki generalnega konzulata SFRJ počastili s polaganjem vencev spomin padlih za svobodo

Vsakoletna novembrska obveznost, ko se z obiskom pokopališča in ureditvijo grobov spominjamo naših dragih svojcev, prijateljev in znancev, je pred nami. Tudi letos se bomo na dan mrtvih podali na pokopališče, da bi se oddolžili spominu tistih, ki jih je usoda pobrala pred časom, čeprav spomin na njih še vedno živi med nami. Res je, da se vrednosti in prisotnosti svojih dragih najbolj zavemo takrat, ko jih pokriva črna krasna gruda: zato je naša dolžnost, da se pred grobovi ranjlih poklonimo njihovu spominu.

Ob dnevu mrtvih se občinske uprave, politične in partijske organizacije, krožki in posamezniki oddolžijo spominu naših padlih s polaganjem vencev pred spomeniki. Delegacija generalnega konzulata SFRJ v Trstu bo v ponedeljek, 30. oktobra, polagala vence v Dobrodo, Dolu, Coticchi, Sovodnjah, Standerju, Podgorju, Pevm, Steverjanu, Koprivu, Čedadu, Osejanah, Šent Leonardu, Sv. Pavlu, Stobanku, Topolovem, na Matujurju, Barkovljah, na Kontovelu, na Proseku, v Zgoniku, Gabrovu, Saležu, Samotorci, Praprootu, Sempolaju, Križu in Nabrežini.

Naslednji dan, torek, 31. novembra, bodo predstavniki konzulata polagali vence pred spomeniki v Miljah, pri Koroschi, pri Domju, v Macokljah, v Prebengro, Dolini, v Macokljah, v Ricmanju, v Katinari, v Gročani, Bazovici (pred 7. letom odkritjem spomenikom na bazovski gmajni bodo položili vence ambasadorja SFRJ v Rimu in generalnega konzulata SFRJ v Trstu). Grodani, na Padriču, Trebanih, Opčinah, na Colu, Velikem Repnu, na obškenskem pokopališču pri sv. Ani in v Rižani.

Na dan mrtvih, 1. novembra, bo delegacija generalnega konzulata v Trstu položila še zadnje tri vence pred spomeniki v Gonarsu, Gorici in Trstu.

NA ODKRITJE SPOMENIKA ZOLU Izlet VZPI-ANPI v Male Mune

V nedeljo, 5.11.1978, ob 10. uri bo v kraju Male Mune (Opatija) odkritje spomenika padlimu komandantu Tržaskih brigad Giovanniju Zolu. Ob tej priliki VZPI-ANPI organizira množični odhod nekoliko avtobusov, ki bo vezan »po svečanosti« z izletom v Opatijo, kjer bo tudi kosilo, in po možnosti ogled muzeja v Lipi. Vsi iz okolice Trsta, ki bi se želeli udeležiti, naj se javijo najkasneje do srede, 1.11.1978, na sledeče naslove: v Nabrežini - tov. Ferruccio Gratton - tel. 209-722; v Križu - tov. Zofija Sedmak - tel. 220-251; na Opčinah v trgovini Renar. Proseška 3 - tel. 212-255. Odhod avtobusov ob 7.15. Cena prevoza, vključno s kosilom, 10.000 lir.

● Tržaska avtonomna federacija KPI prireja v torek, 31. oktobra, ob 20. uri v dvorani v UL Madonina 19. javno manifestacijo na temo: »Za enotno in demokratično upravo na tržaski občini. Govorili bodo pokrajinski tajnik Giorgio Rossetti, občinski svetovalec Ravel Kodrič in načelnik svetovalske skupine v tržaskem občinskem svetu Fausto Monfalcon.

● Na tiskovni konferenci, ki bo danes ob 9. uri na sedežu CISL v UL S. Nicolò 5, bodo uradno predstavili novo sindikalno organizacijo SICET (sindacato inquilini case e territorio), ki je nastala na pobudo ACLI in CISL. Organizacija, ki je za našo deželo novost, je doslej že delovala v ostalih italijanskih deželah. Današnji tiskovni konferenci bodo prisostvovali generalni tajnik SICET

Včeraj predstavili deželni elektronski informativni sistem

V Trstu so včeraj predstavili deželni elektronski informativni sistem, ki je izdelala in ga bo upravljala družba za obveščanje iz

Furlanije-Juljske krajine. Med drugimi so bili na predstavitvi prisotni prof. Saraceno, ki je eden od pobudnikov družbe ter predsednik Italisti prof. Santacroce. Dežela je ustanovila elektronski informativni sistem na osnovi zakona iz leta 1972. Ta pobuda, ki ne bo služila samo deželni upravi, ampak tudi pokrajini, občini in bolnišnici, odpira nove perspektive na področju upravljanja, načrtovanja in izmenjave podatkov med vsemi ustanovami, ki so med seboj povezane.

Z VČERAŠNJE JAVNE SKUPŠČINE NA OBČINI Še vedno ni jasnega odgovora o družinskih posvetovalnicah

Obdobje Galazzi predstavil osnutek pravilnika hipotetičnih posvetovalnic, o katerem se bo moralo sedaj izreči žensko gibanje

Tudi včerajšnja javna obravnavala pekoča problema družinskih posvetovalnic je občela v močnejši precejšnji nejasnosti, napolnjeni izrečenih hotenij in predvsem neizrečenih težav za zavlačevanju ali zavračanju odgovornosti, za kar se je občinski odbor za zdravstvo Galazzi z nekaterimi specializirani. Znano je, kako se je zaključila javna skupščina pred tednom, ko bi bilo treba dati je izoblikovane in dokončne odgovore o tem vprašanju, a si odbor v resnici sploh še ni bil na jasnem, kje začeti. Včeraj je bil sicer stopenj korak naprej, v kolikor je občinski odbor izdelal in sprejel osnutek pravilnika hipotetičnih posvetovalnic, za katere pa se po drugi strani še ne ve, ali bodo deželne deželne finanširanja, predvsem pa se še ne ve, kje bodo nameščen in kako bodo delovali. Odgovor na ta vprašanja so seveda predstavnice raznih ženskih gibanj ter sindikatov tudi včeraj zamenjale pričakovale. Galazzi se je po svoji želji ustajal navdi izogibal tem vprašanjem ter nasprotno hotel razlagati, da je uresničevanje družinskih posvetovalnic dejansko odvisno od deželnih organov, ki določajo finančna sredstva. Tudi sredstva pa je menda premalo, da bi se z njimi kraljevale potrebe Trsta in ostalih krajev de-

le. Poleg tega se je odborniku tudi to kar zelo mudilo. Prebral je osnutek pravilnika, izjavil, naj se v prihodnjih dneh izrečejo o njih ženska gibanja, sindikalne organizacije ter rajonski svetovi ter hotel zaključiti srečanje kot da bi ne bilo več o tem razpravljati. Udeleženci skupščine se s takšnim zadržanjem seveda niso strinjale ter od odborikov zamenjale zahtevale jasnejše odgovore o tem, kaj namerava uprava dejansko ukreniti in v kakšnih časovnih terminih namerava ukrepati.

Zelo kritično do osnutka pravilnika, kakor tudi do načina, s katerim občinska uprava postavlja vprašanje družinskih posvetovalnic, je bil komunistični svetovalec Biava, ki je poudaril, da je občinski odbor dolžan ukreniti vse potrebno ne glede na finančne razpoložljivosti dežele. Razpravo so odložili za dva tedna.

Danes si bosta obljubila večna zvestoba IRMA LEGISA in BRUNO KRIZMANČIČ Na skupni poti jima želi vse najboljše deželski pevski zbor iz Nabrežine

VELIKE TEŽAVE S POUKOM IN REFEKCIJO

SPET KRIZA V OTROŠKIH VRTCIH

Nevarnost, da odpade popoldanska izmena - Pouk naj bi trajal samo 5 ur, s tem pa bi suplentke izgubile svoje delovno mesto

Vprašanje pouka v otroških vrtcih naše pokrajine je spet na dnevnem redu. Spomnimo se le lanskoletnih zapletov, ko pouk v vrtcih ni bil mogel steti, predvsem pa zaradi pomanjkanja specializiranega osebja oziroma, ker osebe ni bilo ustrežno plačano ali ni imelo urejenega stalaža. Sledile so zasedbe vrtec, stavke itd.

Tudi letos stanje ni bistveno drugačno, otroški vrtci se nehalajo v krizi.

Solski sindikati CGIL, CISL, CC DL - UIL so v zvezi s tem izdali tiskovno poročilo, v katerem naglašajo, da zakon z 9. avgusta 1978 št. 463 predvideva za nestano učno osebo in tisto, ki službe še nima, bistvene spremembe. Tudi urnik državnih otroških vrtec se lahko spreminja, pouk lahko traja osem ur, na zahtevo posameznih solških okrožij pa tudi deset ur, kar pomeni, da ima vsaka sekcija otroškega vrta po dve vzgojiteljici. To predvideva zakon, vendar zakon tržaške pristojne oblasti niso upoštevale, naglašajo v svojem tiskovnem poročilu sindikati.

Zakladno ministrstvo ni odobrilo finančnega kritja vrtec, tako da je omogočilo kritje samo 60 od sto razpoložljivih mest na celotnem državnem ozemlju. V videnski in go-

riški pokrajini so letne namestitve za popoldanski pouk odobrili, medtem ko v Trstu, kjer je bilo razpoložljivih za slovenske in italijanske vrte 30 mest, so to odklonili. Do danes so vrte dobro poslovali, in sicer dnevno sedem ur z rekefeksijo in s letnimi suplencami za 2 uri popoldanskega pouka, sedaj pa je nevarnost, da ministrstvo za šolstvo preklicuje v tržaški pokrajini.

OBVESTILO SSŠ

Sindikati slovenske šole pozivajo učno osebo državnih otroških vrtec, zainteresirane starše in predstavnike strank, naj se udeležijo zborovanja, ki ga priredijo solski sindikati, ki bo v ponedeljek, 30. oktobra, ob 17. uri na sedežu UIL, Largo Papa Giovanni 6 v sobi št. 40, II. nadstropje. Dnevni red: 1. kršitev zakona št. 463 člena 9, ki predvideva za vsako sekcijo vrta po dve učiteljici in možnost, da sodelovanje vrta raztegne od minimuma osem na deset ur; 2. preklic dveh ur suplenc v popoldanski izmeni, kar ima za posledico ukinitve rekefeksije, ker bi sekcije delovale le po pet ur dnevno.

suplence. To bi bilo seveda zaskrbljujoče, saj bi potem pouk v otroških vrtcih tekla samo pet ur dnevno, do 13. ure, kar pomeni da bi odpadla rekefeksija. Pa tudi tiste vzgojiteljice, ki imajo sedaj dveurno suplenco, bi izgubile delovno mesto.

Zato solski sindikati CGIL - CISL - UIL zahtevajo, naj šolske oblasti povrnejo letna imenovanja in s tem zagotovijo redno poslovanje vrtec.

Jutri prvi koncert ob priliki proslave Vivaldijevega rojstva

V okviru proslave 300-letnice rojstva skladatelja Antonia Vivaldija, bo jutri ob 11. uri v Auditoriju v UL Torbandena prvi iz ciklusa osmih koncertov, ki ga ob tej priliki prireja občinsko gledališče Verdi.

Na sporedu bo znamenita Vivaldijeva skladba »Štirje letni časi«, ki se deli v štiri dele, vsak pa je posvečen enemu letnemu času. Izvajalec bo priznani komorni orkester gledališča Verdi, ki ga vodi Severino Zammerini. Cena vstopnic bo v tem primeru zelo ugodna, saj bodo stale le 500 lir.

OD 1. NOVEMBRA DALJE

Nov knjižni klub »Svet knjige« v prostorih Tržaške knjižarne

Izjemne ugodnosti pri nakupu del z raznih področij književnosti Popusti do 30 od sto - Bogati barvni katalogi - Članarine ni

Predstavniki Mladinske knjige in ZTT v pogovoru z akvizitirji, ki bodo morali pridobiti člane za prvi slovenski klub »Svet knjige«

PRED SPREMEMBAMI V PREDSEDSTVU SKUPŠČINE

Svetovalska skupina KPI izvolila novega načelnika

Renzo Pascolat bo zamenjal Maria Collija, kateremu bodo poverjene nove naloge v ustavnih organih skupščine

V pričakovanju tistih sprememb v deželnih organih, predvsem pa v predsedstvu deželne skupščine, ki se spoznamo deželna tajništva strank na pogajanjih za sestavo deželne večine in do katerih bi morali priti do 31. oktobra, je dejavnost deželne skupščine v rahlem zastoju. Na to pomanjkljivost je na zadnjem zasedanju skupščine opozoril svetovalec KPI Tanel, ki je med drugim poudaril, da bi moral deželni svet do 31. oktobra izdelati načrt za delovanje družinskih posvetovalnic, doletel pa se o tem vprašanju še ni govorilo. Tudi v fazi pogajanj za sestavo deželne vlade je bilo vedno poudarjeno, da se bo moral deželni organ takoj in učinkovito oprijeti s številnimi neresenimi vprašanji kot so obnova potresnega območja, izvajanje osimskih sporazumov ter izvajanje posegov za preporod in razvoj dežele. Stalne in posebne komisije so se sicer v tem obdobju večkrat sestale, razpravljale pa so predvsem o tekočih vprašanjih in o tistih problemih, ki so se pojavili v tem obdobju.

Kakor smo že poročali, je predsednik deželne skupščine Arnaldo Pitoni na zasedanju, ko je skupščina odobrila programsko izjavo predsednika odbora Comellija, že napovedal, da bo odstopil. Dejal je, da bo vrnil mandat, potem ko se bo o tem podrobneje dogovoril z načelniki svetovalskih skupin, medtem pa se bo moral skupščina sprijeti z nekaterimi važnimi vprašanji, kot so potrditev deželne proračuna, ki ga je treba odobriti do konca oktobra, sprememba notranjega pravilnika, ustanovitev nove (sedme) stalne komisije in še z drugimi vprašanji. Postavlja se tudi vprašanje strukture predsedstva deželne skupščine, ki v sedanjih sestavi ne zagotavlja, kot bi morala, prisotnost enega predstavnika opozicije.

V pričakovanju teh sprememb se je včeraj sestala svetovalska skupina KPI: na sestanku sta bila prisotna tudi strankini deželni tajnik posl. Antonio Cuffaro in podtajnik Paiza. Skupina se je sestala, da bi porazdelila funkcije v svetovalski skupini, ker bosta dosedanjemu načelniku in podnačelniku poverjene nove naloge v ustavnih organih skupščine. Za predsednika svetovalske skupine KPI je bil izvoljen svetovalec Renzo Pascolat,

V svoj dvorani Založništva tržaškega tiska je bilo včeraj srečanje, na katerem so predstavili prvi slovenski knjižni klub »Svet knjige«. Srečanje so se udeležili poleg akvizitirjev, ki imajo nalogo pridobivanja nove članstva, tudi direktor TOZD založbe Mladinska knjiga iz Ljubljane Ivan Bizjak, šef propagande Darinka Cerkevčič, eden prvih pobudnikov »Sveta knjige« v Sloveniji Milan Matos, upravnica Tržaške knjižarne Silvana Valoppi, urednik knjižnih izdaj pri ZTT Marko Kravos in Vojko Slavec, ki je zadolžen za to pobudo v zamejstvu.

Prvi je spregovoril Vojko Slavec, ki je orisal to pomembno akcijo ZTT in Tržaške knjižarne ter bistvene značilnosti delovanja »Sveta knjige«. Ivan Bizjak je izrazil zadovoljstvo, da se knjižni klub »Svet knjige« razširi tudi na Slovenijo in Italijo, kar bo prav gotovo pripomoglo k približanju knjige še širšemu krogu bralcev. Direktor TOZD Mladinska knjiga je nato orisal še nekatere značilnosti delovanja kluba v Sloveniji, kjer je povprečna starost članov 29 let, torej izrazito mlada populacija, kar seveda ne pomeni, da se v klub ne morejo vključiti tudi starejši. Milan Matos je orisal nekaj zgodovinskega ozadja, oziroma zgodovine knjižnih klubov po Evropi, ki so se razbohotili zlasti po drugi svetovni vojni. »Svet knjige« pa je v Sloveniji nastal leta 1971 in takoj zabeležil velik uspeh. Osnovni namen kluba je, da omogoči odjemalcu cenenejši nakup knjig, kar pomeni, da ima lahko založba višjo nakladno. Darinka Cerkevčič je podala številne rast članstva kluba. Medtem ko je bilo v poskusnem obdobju od leta 1971 do leta 1974 18.000 članov, pa so letos »zabeležili« že 155.000 članov po vsej Sloveniji.

Kaj pa je pravi vzpored »Sveta knjige« in v čem je prednost tega knjižnega kluba. Člani kluba bodo lahko kupovali knjige, ki bodo tuje do 30 odstotkov cenejši od normalne prodajne cene, kar pomeni seveda precejšnje prihranke. Člani kluba bodo štirikrat na leto dobivali na dom barvni katalog, ki bo na 36 straneh predstavil več kot 170 naslovov, med katerimi bodo člani lahko izbirali knjige z raznih področij literature. Izbra je popolnoma svobodna. Ob prvem nakupu pa si bo lahko član nabavil tri knjige po polovični ceni, takoj pa, ko postane bralec član »Sveta knjige«, bo brezplačno dobil tudi praktično in lepo torbico. Knjige bo prejel naravnost na dom po pošti. Klubarska pravila so izjemno preprosta. Doložilo le to, da član knjižnega kluba kupi v vsakem četrtletju eno knjigo, lahko pa seveda tudi več. Znesek nakupa ni pomemben in tudi članarine ni.

Knjižni klub »Svet knjige« bo v Italiji začel delovati s 1. novembra, sedež kluba pa bo v Tržaški knjižarni v Trstu. Člani kluba postanejo vsi Slovenci in Italijani. Pobuda je vsekakor zanimiva in koristna, zato je pričakovati, da bo imela tudi pri nas velik uspeh. Poleg tega, da omogoča bralcu cenenejši nakup knjig, pa je pomembno tudi to, da bodo lahko člani izbirali med najnovejšimi deli, in ne med zastarelimi naslovi, ki jih izdaja Mladinska knjiga.

Urniki trgovin v prihodnjem tednu

PONEDELJEK, 30. oktobra:

Vse trgovine bodo lahko odprte po običajnem urniku, tako v dopoldanskih kot v popoldanskih urah; samo pekarne bodo v popoldanskih urah zaprte. Trgovine z zelenjavo in sadjem, ribarnice in mesnice bodo odprte po naslednjem urniku:

Trgovine z zelenjavo: od 7.40 do 14.00
Ribarnice: od 8.00 do 14.00
Mesnice: od 7.40 do 13.00

TOREK, 31. oktobra:

Vse trgovine bodo odprte po običajnem urniku, tako zjutraj kot popoldne.

Trgovine z zelenjavo in mesnice bodo odprte po predprazničnem urniku, in sicer od 7.40 do 13.00 in od 16.30 do 19.00

Ribarnice: od 8.00 do 14.00

SREDA, 1. novembra:

Vse trgovine bodo obvezno zaprte razen cvetličarn, mlekar in pekarn, ki bodo lahko odprte le v dopoldanskih urah po običajnem urniku.

ČETRTEK, 2. novembra:

Vse trgovine bodo odprte po običajnem urniku. Trgovine z zelenjavo in mesnice bodo odprte po predprazničnem urniku, in sicer od 7.40 do 13.00 in od 16.30 do 19.00

PETEK, 3. novembra:

Vse trgovine bodo obvezno zaprte razen cvetličarn, mlekar in pekarn, ki bodo lahko odprte le v dopoldanskih urah po običajnem urniku.

SOBOTA, 4. novembra:

Vse trgovine, tudi one, ki so običajno ob sobotah zaprte, bodo to soboto odprte po običajnem urniku tako v dopoldanskih kot v popoldanskih urah.

Trgovine z zelenjavo in mesnice bodo odprte po predprazničnem urniku, in sicer od 7.40 do 13.00 in od 16.30 do 19.00

Ribarnice:

od 8.00 do 14.00

Zahteva po boljšem delovanju carin v F-JK

Včeraj se je deželni odbornik za prevoze Cocianni sestel s predstavniki avtoprevoznikov, ki so članje ni v deželno obrtniško zvezo. Na sestanku so preučili položaj v zvezi z obmejnimi prometom avtoprevoznikov s posebnim poudarkom na težavah, ki jih avstrijski organi povzročajo pri izdajanju ustreznih dovoljenj za prekrakevanje meje na vrnjakov s skupno nakladno 44 ton. Na sestanku so nadalje preučili splošni problem carin z zahtevu, da bi posebno carini v tržaškem pristanišču, in na mejnem prehodu pri Stupici delovali z neprekinjenim urnikom.

Predstavniki avtoprevoznikov nato predložili odborniku Cocianni zahtevano po čimprejšnjem sestanku z odgovornim ministrom za prevoze Koroške Frištauerje. Odbornik Cocianni se je tudi zavzel, da bo čimprej skupaj s pristojnimi organi preučil pekočo problematiko carin.

Razgovor med predstavnik deželne uprave in ANAS

Deželni predsednik Comelli, odbornik za načrtovanje in proračun loni ter odbornik za javna dela Biasutti so se včeraj sestali z glavnim nadzornikom državnega cestnega podjetja ANAS inž. Macorin, s katerim so obravnavali glavne probleme cestnih povezav v naši deželi. Posebej so se dotaknili problematike hitrih cest, začeni s cestno Videm - Trbiž. Posebna pozornost je bila posvečena načrtu za hitre ceste na Tržaškem.

TEČAJI VALUT V MILANU DNE 27. 10. 1978

Ameriški dolar	794.-
Funt sterling	1642.-
Švicarski frank	522.-
Francoski frank	191.-
Belgijski frank	26,76
Nemška marka	446.-
Australski šiling	61,26
Kanadski dolar	640.-
Holandski florint	405.-
Danska krona	152.-
Švedska krona	183.-
Norveška krona	158.-
Drahma	18.-
Dinar	38.-

MENJALNICA vseh tujih valut

GLASBENA MATICA Trst

Sezona 1978-79

Prvi abonmanski koncert

Danes, 28. oktobra 1978, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

TRIO TARTINI

Aci Bertonec - klavir

Dejan Bravničar - violina

Čiril Škerjanc - violončelo

Na spredu: Despić, Dvofak in Beethoven.

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Gledališča

ROSSETTI

Danes ob 20.30 red »druga sobota«

T. Kežich: »La coscienza di Zeno«

Itala Sveva. Režija Franco Giraldi.

Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti 2 in abonmaji v de-pozitu. V bližnjem javnem vrtu par-kirski s čuvajem.

TEATRO STABILE

Pri osrednji blagajni v Pasazi Protti, v solah ter v raznih društvih so v prodaji abonmaji za gledališko se-zono 1978-79 (osem predstav).

SPD IGO GRUDEN NABREŽINA

pridebi ob

30-letnici smrti Iga Grudna

CELOVEČERNI KONCERT OKTETA GALLUS IZ LJUBLJANE

Koncert bo v društveni dvorani danes, 28. t.m., ob 20.30

Vljudno vabljeni!

Kino

Ariston 15.30-18.45-22.00 »L'albero degli zoccoli«. Barvni film.

Ritz 15.30 »Pari e dispari«. Terren-ce Hill, Bud Spencer.

Eden 15.00 »Il 4 della selva selvaggia«. Richard Burton, Roger Moore, Richard Harris, Hardy Kruger.

Fenice 15.30 »Zombi«. David Emge, Ken Forre. Preveden mladi ni pod 18. letom.

Mignon 15.30-22.00 »A Beatless«.

Nazionale 15.30 »Tornando a casa«. Jane Fonda. Preveden mladi ni pod 14. letom.

Grattacielo 15.30 »Fury«. John Cas-savetes, Carrie Snodgrass, Kirk Douglas. Preveden mladi ni pod 18. letom.

Excelsior 16.00 »Grease«. (Brillanti-ron). John Travolta in Olivia New-ton. John Barvni film.

Cristallo 16.30 »Zio Adolfo in arte Führrer«. Adriano Celentano, Aman-da Lear. Barvni film.

Filodrammatico 16.00-22.00 »Porno exhibitions«. Preveden mladi ni pod 18. letom.

Moderno 15.30 »La febbre del saba-to sera«. John Travolta. Preve-den mladi ni pod 14. letom.

Aurora 16.30 »Formula 1 - febre della velocità«. Sidney Rome.

Capitol 16.00 »Certi piccolissimi pec-cati«. I. Rochefort. Barvni film.

Vittorio Veneto 15.45 »Giulias«. Jane Fonda. Barvni film.

Ideale 16.00 »Ritorno di Zanna Bian-ca«. Franco Nero. Barvni film.

Vetta 17.00 »Tenente Colombo, riscat-to per un uomo morto«. Peter Falk. Barvni film.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 28. oktobra

SIMEON

Sonce vzhaja ob 6.39 in zaton ob 16.59

Dolžina dneva 10.20 - Lu-na vzhaja ob 2.44 in zaton ob 15.28

Jutri, NEDELJA, 29. oktobra

NARCIS

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13.2 stopinje, najnižja 9.9, ob 13. uri 13.2 stopinje, zračni tlak 1025.9 mm, rahlo pada, vlaga 25-odstotna, veter 33 severozahodni s sunki 55 km na uro, morje razgibano, temperatura morja 17 stopinj

Dne 27. oktobra se je v Trstu ro-dilo 9 otrok, umrlo pa je 14 oseb.

RODILI SO SE: Paolo Bernetti, Matteo Del Vecchio, Laura Del De-gan, Daniele Ritossa, Robert Ros-si, Luca Rigotti, Paola Galati Gar-rizio, Vincenzo Simeraro, Richard Trussini.

UMRLI SO: 81-letni Emilio Ban, 62-letni Renato Cecotin, 70-letni Enrico Alberti, 82-letna Paola Mai-nardi por. Metalino, 44-letna Egi-dia Colautti por. Tamaro, 74-letni Giuseppe Busutti, 69-letni Bruno Zoff, 52-letni Guido Conti, 85-letni Maria Favento vd. Fontanot, 70-letna Rosa Simoni por. Vidoni, 75-letni Matteo Gardossi, 74-letna Ca-roline Jelusic vd. Capurso, 87-letna Emilia Čeh vd. Opasice, 67-letni Bruno Fabiani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)

Ul. Oriani 2, Trg Venezia, Ul. Ba-lamonti 50.

Krzn! Jopel! Noštil! Na tisoče primerkov! Dobite pri CERVO Koristni nasveti.

Krzn iz vseh koncev sveta po konkurenčnih cenah!

Viale XX. Settembre 16 - TRST

UPOŠTEVAJOČ ŽELJE ŠTEVILNIH STARŠEV

Glasbena šola za pihala v dolinski občini

Pokroviteljstvo je sprejela Glasbena matica

V sredo zvečer je bil v srenjski hiši v Borštu prvi javni sestanek, ki ga je sklical koordinacijski odbor prosvetnih društev v dolinski občini in domače prosvetno društvo »Slovenec«. Osrednja točka dnevnega reda je obravnavala u-stanovitve glasbene šole za pihala pod pokroviteljstvom Glasbene ma-tice za vso dolinsko občino. Pred-sednica PD »Slovenec« Jasna Pe-tarova in predstavnik koordinacijskega odbora Enj Kuret sta orisala prisotnim kako je prišlo do te pobude in povzela na kratko ves potek pripravljanih sestankov, ki so privedli do tega rezultata. Ideja je nastala prav v Borštu, upošte-vajoč želje številnih staršev, ki bi radi nudili svojim otrokom zaklju-čen študij glasbene vzgoje. Odbor-niki domačega društva so stopili v stik z obema godbama v občini in sosednjimi društvi, ki so sprejeli predlog z velikim odobravanjem. Tako je prišlo do sklepa, da po-budo izpeljejo do konca vsa pro-svetna društva v dolinski občini in pri tem tudi ohranijo zainteresira-no vso občinsko območje. Glede na razsežnost pobude so društva skle-pala, da zaprosijo za pomoč Glas-beno matico, ki je z navdušenjem sprejela tako pokroviteljstvo kot strokovno in birokratsko pomoč.

Prosvetna društva so soglasno sprejela sklep, da se razne kulturne pobude občinske razsežnosti decentralizirajo po vseh krajih do-linske občine. Zato so sklenila, da bo sedež glasbene šole za pihala v novih prostorih občinske hiše v Ricmanjih, medtem ko bi v srenjski hiši v Borštu vladila občinski otroški in mladinski zbor. Ostale pobude pa naj bi našle svoj sedež v drugih krajih.

Prof. Zarko Hrvatič, ki je zastopal Glasbeno matico, je se podrobo-no orisal tako programe, kot strokovno vodstvo. Med drugim je po-vedal, da bo na šoli učilo pet glas-

Danes, 28. t.m., ob 16. uri v Prosvetnem domu na Opčinah

SESTANEK MLADIH FOLKLORISTOV

Vabljeni vsi plesalci, starši in vadiitelji!

Razstave

SPD TABOR - OPČINE. V Prosvetnem domu razstavljajo do jutri, 29. t.m., likovni samorastniki KUD Dolomiti iz Dobrove pri Ljubljani.

PD Valentin Vodnik obvešča, da bosta razstavi na društve-nem sedežu odprti danes od 18. do 21. ure in jutri od 10. do 12. ure.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 5. novem-bra, avtobusni izlet v neznan. Od-hod bo v jutranjih urah v Ljublja-no, kjer se bodo izletniki srečali s planinci PD Vistara, od tu pa se bodo skupno podali v neznan. Vpi-sovanje je na sedežu ZSSD (Ul. sv. Frančiška 20) vsak dan od vključno torka, 31. oktobra, od 11. do 12. ure.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 28. oktobra

SIMEON

Sonce vzhaja ob 6.39 in zaton ob 16.59

Dolžina dneva 10.20 - Lu-na vzhaja ob 2.44 in zaton ob 15.28

Jutri, NEDELJA, 29. oktobra

NARCIS

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13.2 stopinje, najnižja 9.9, ob 13. uri 13.2 stopinje, zračni tlak 1025.9 mm, rahlo pada, vlaga 25-odstotna, veter 33 severozahodni s sunki 55 km na uro, morje razgibano, temperatura morja 17 stopinj

Dne 27. oktobra se je v Trstu ro-dilo 9 otrok, umrlo pa je 14 oseb.

RODILI SO SE: Paolo Bernetti, Matteo Del Vecchio, Laura Del De-gan, Daniele Ritossa, Robert Ros-si, Luca Rigotti, Paola Galati Gar-rizio, Vincenzo Simeraro, Richard Trussini.

UMRLI SO: 81-letni Emilio Ban, 62-letni Renato Cecotin, 70-letni Enrico Alberti, 82-letna Paola Mai-nardi por. Metalino, 44-letna Egi-dia Colautti por. Tamaro, 74-letni Giuseppe Busutti, 69-letni Bruno Zoff, 52-letni Guido Conti, 85-letni Maria Favento vd. Fontanot, 70-letna Rosa Simoni por. Vidoni, 75-letni Matteo Gardossi, 74-letna Ca-roline Jelusic vd. Capurso, 87-letna Emilia Čeh vd. Opasice, 67-letni Bruno Fabiani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)

Ul. Oriani 2, Trg Venezia, Ul. Ba-lamonti 50.

Krzn! Jopel! Noštil! Na tisoče primerkov! Dobite pri CERVO Koristni nasveti.

Krzn iz vseh koncev sveta po konkurenčnih cenah!

Viale XX. Settembre 16 - TRST

Prispevki

Ob 11. obletnici smrti Mirka Douša-ka daruje družina 10.000 lir za PD Vesna - Kriz.

V spomin na strica Josipa Petaro-sa daruje družina Pavlič (Borst 94) 5.000 lir za Skupnost Družina Op-čine.

Ob 3. obletnici smrti dragrega oče-ta daruje hči Marica z družino 3.000 lir za vsaki list Sidane.

Ob 3. obletnici smrti dragrega oče-ta Antona Košute daruje Milo z dru-žino 5.000 lir za vzdrževanje spo-menika padlih v NOB v Krizu.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

V skladu s svojim poslanstvom in v želji, da pomladi ansam-bel z domačimi igralci, da prispeva k oblikovanju potrebnih ka-drov za amatersko gledališko dejavnost in da omogoči vzgojo v lepi odskri besedi vsem, ki si tega želijo,

vabi k vpisu v

GLEDALIŠKO ŠOLO

Študij se bo začel prve dni novembra, predviden pa je za vse oblike gledališkega dela.

Vpisovanje in podrobne informacije do 31. t.m. ob delavni-kih od 8. do 14. ure v upravi SSG, Ul. Petronio 4, tel. 734265.

S ČETRTKOVE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Dežela naj takoj zagotovi sredstva za razširitev županstva v Doberdobo

Potrebovali bi 150 milijonov lir - V pričakovanju delovanja zdravstvenega kon-zorcija v Trzinu se bo občina posluževala družinske posvetovalnice v Štancu

Na seji občinskega sveta v Do-berdobo, ki je bila v četrtek po-poldne, so sprejeli celotno poro-čilo o razširitvi županstva v Doberdobo. Na začetku je župan Andrej Jarc poročal o sre-čanju s Prvačino dne 24. septembra ter se zahvalil vsem, ki so pripom-gli k uspehu te manifestacije med prebivalci in se zlasti otroci o-beh pobratenih krajev. Župan je nadalje poročal o seji gorske skup-nosti v Nabrežini, na kateri je bil govor o asfaltiranju nekaterih cest, ter o razporedu spominskih sveča-nosti 30. in 31. oktobra v počasti-tev spomina padlih in mrtvih.

Svetovalci so nato odobrili dolgo vrsto sklepov, ki jih je na podlagi pooblastila občinskega sveta že sprejel občinski odbor. Med temi je bila na prvem mestu odobritev prošnje občinske uprave poslana deželni za podporo v znesku 2,3 mi-lijona lir, potrebne za nakup telo-vadne opreme. Podjetju Monfal-scavi so izplačali 600.000 lir za od-voz materiala s parcelo ljudske hi-se, podjetju Kosič šest milijonov lir za popravilo otroškega vrtca, 1,3 milijona lir pa so namenili podjetju, ki je preplekalo zapirala v osnov-ni soli v Doberdobo. Občinska u-prava je naročila dvojezično smer-o-kaz ter s tem v zvezi odobrila strošek v višini 1,9 milijona lir.

Obširna razprava se je razvila ob prošnji na deželo za dodelitev pri-spevka 3 milijonov lir za družinsko posvetovalnico. Odbornik Dario Le-giša je poudaril potrebo, da posve-tovalnica zaposli delovno moč, z znanjem slovenskega jezika in da osebe družinske posvetovalnice, ki bo v Štancu, občano prihaja tu-di v Doberdobo in tako vzpostavi bolj neposreden stik z občani. Po razpravi odbornika Jožeta Jarca se je k besedi priključil tudi podžu-pan dr. Mario Lavrenčič, ki je de-jal, da je delovanje družinske po-svetovalnice v Štancu, ki je v bližini preveč zdravstvenih konzorci-jev v Trzinu, ki ima že svoj statut, ven-dar še ne deluje. Ko bo zdravstveni konzorcij pričel delovati, takrat bodo vprašanje družinske posveto-valnice preučili znova.

V nadaljevanju seje so svetovalci odobrili tudi več točk, ki so jih vključili v dnevni red. Tako so od-pokrajinske uprave zahtevali zne-sek 7 milijonov lir za potrebe men-šinskega vrtca ONAIRC v Do-berdobo. Odobrili so stroške v lan-skem solstnem letu v znesku 1,5 mi-lijona lir za potrebe otroškega vr-tca. Na avli so namreč pralni in po-mivalni stroj ter izplačali staršem 600.000 lir, kar ustreza enomeseč-nu znesku (10.000 lir) za oskrbo vsakega otroka v vrtcu.

Občinski svet se je odločil raz-širiti in preurediti županstvo. Sodi namreč, da poslopje že dolgo časa ne ustreza več namenom. S takš-nim posegom bi si zgradili sejno dvorano, ki je nimajo in se zato sestajajo v neprijetnem prostoru v osnovni soli. Prihod bi nve prostore in nefunkcionalno razpo-rejeni, v kletnih prostorih bi zgradi-li garaže, celotni objekt, ki bi bil še enkrat večji od sedanjega, pa bi centralno ogrevali.

Izdelavo idejnega osnutka so po-verili arhitektu Ježetu Ceju. Sve-tovalci so na seji odobrili prošnjo na deželo, da za to delo prispeva 150 milijonov lir.

Ob koncu so odobrili stroške se-p-tembrskega srečanja med Prvači-no in Doberdobom v višini 600.000 lir ter odobrili potovino, ki bo poslej e-naka za občinske uslužbence in za svetovalce ter bo znašala 100 lir za kilometer. Ob koncu so dodelili ju-sarsko zemljišče dvema občanoma: Bernard Soban iz Jamelj bo do-

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE Sezona 1978/79

ANDRES VALDES

GIB IN TIŠINA

program pantomime

Danes, 28. oktobra 1978, ob 20.30 v Kulturnem domu »A. Ba-dal« v STANDEZU.

Z ODKRITJEM DOPRSNEGA KIPA

JUTRI V VIPAVI POČASTITEV 50-LETNICE SMRTI D. BAJCA

Slavosni govor bo imel dr. Joža Vilfan

V Vipavi bodo danes in jutri sve-čeno proslavili 50-letnico smrti do-mačina Draga Bajca, pesnika, no-vinarja in prve žrtve fašizma na Primorskem. Tako osnovna šola kot domače prosvetno društvo no-sita njegovo ime. Dnevi ob 20. uri bo v vipavski kinodvorani koncert mešanega zbora »Drago Bajce«, ki ga vodi Darja Žorž.

Jutri pa bo večja svečanost, na kateri sodelujejo domače prosvet-no in društveno-politične organizacije v Vipavi. Svečanost se bo pričela ob 11. uri pred rojstno hišo Bajčevih, kjer bodo odkrili spominsko ploščo posvečeno Dragu Bajcu in njegove-mu bratu Milanu Bajcu, ki je pa-del med NOB kot partizan. Pred novo šolo v Vipavi pa bodo odkrili doprnski kip Draga Bajca, delo ki-parja Negovana Nemca. Slavosni govornik bo dr. Joža Vilfan.

Ob tej priliki je koprski zalozba Lipa izdala prvo zbirko pesmi Dra-

V OBUJANJU SPOMINOV NA TEŽKA LETA

V Novi Gorici srečanje bivših aktivistk NOB

Erika Pavlinova je prinesla pozdrav zamejskih žena

Pred nekaj dnevi so se, na po-budo krajevnih organizacij SZDL v Novi Gorici, srečale borke in ak-tivistke NOB s področja Gorice in Nove Gorice ter si izmenjale spo-mine o delovanju med narodno-svobodilno borbo na našem področ-ju. Srečanje je otvorila Ljudmila Vovk, priložnostni govor pa je imela Nada Beltram.

Na srečanju je bilo prisotnih tu-di precej žena iz zamejskega, članice ženskega iniciativnega odbora. V njih imenu je spregovorila Erika Pavlinova, ki je poudarila vlogo, ki so jo imele v težkih letih borbe go-riške žene in one, ki jo imajo še danes žene v zamejstvu. Dejala je med drugim: »Oujamo spomine na skupno prehojeno pot med NOB, ko smo se sestajale po hostah v težkih pogojih, ko so prvič v svojem živ-ljenju zborovale slovenske antifaš-istke na osvobojenem ozemlju v Do-bruči spet leta 1943 na 1. kon-gresu SPZZ, da bi pregledale do-takrat izvršeno delo in kamor na-ša goriška delegacija ni mogla do-speti, ker ni bilo takrat moč pre-korati stare meje, in med na-mi je tudi takratna delegatka Mil-ka Devetak, ki živi v Sovodnjah pri Gorici.«

V nadaljevanju svojega govora je Pavlinova omenila tudi borbo na-ših žena v prvih povojnih letih, ko

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo Go-rica sporoča, da se nadaljuje vpi-sovanje za martinovanje, ki ga dru-štvo prireja v Lipici 12. novem-bra, in da je v avtobusu, ki bo udeležence v vsakoletne tradicio-nalne zabave popeljal na Kras, na voljo še nekaj prostorov.

TAKO V SOVODNJAH KOT V PODGORI

Zaskrbljenost delavstva v tekstilnih tovarnah

Včeraj sestanek FULTA z deželnim odbornikom Rinaldijem Prihodnji teden morda rešitev za podgorsko tovarno

Položaj v predelovalni in med naj-boj rožnati. Znano je našim bra-tem, da je lastnik sovedenjske tek-stilne tovarne napovedal 70 odpu-stov. Ti pa ne bodo postali veljavni do prvotno napovedanega roka 31. oktobra, kajti nihče od delav-cov te tovarne ni še dobil odpustne-pisma. Če se bo namreč last-nika tovarne uresničilo, se bo z od-pusti pričelo čez teden ali dva.

Včeraj so se zastopniki sindikata tekstilcev FULTA in tovarniškega sveta pogovarjali z deželnim odbor-nikom za industrijo Rinaldijem in zahtevali njegovo posredovanje.

Obisk sindikalnih zastopnikov pri deželni odborniku za industrijo Rinaldiju ni dal nikakršnih rezul-tatov. Deželni funkcionarji so sindi-kalistom povedali, da vztraja last-nik tovarne Costa pri 70 odpuštitih in da je zaposli deželni rotacijski sklad za 3 milijarde in pol polovico za gradnjo novih naprav: če bi tega posojila ne dobil je bajt pri-pravljen zapreti tovarno.

Zaradi tega bodo v prihodnjem

Uspela stavka bolničarjev

Uslužbenici bolnišnice v Gorici, Trzinu, Krmini in Grazezu so di-sciplinirano sili vabilu sindikata bolničarjev FLO, da stavkajo v podporo zahtevi zdravstvenih de-lavcev po novih plačah v vsrednjem merilu. Stavka se bo nadalje-ovala tudi danes.

V Gorici je zdravstveno vodstvo bolnišnice poslalo domov v četrtek popoldne in včeraj jutraj nad 300 bolničarjev, v bolnišnici jih je tako ostalo le 170. Bolničarji so zagoto-vili najnujnejšo oskrbo, v kuhinji so delale nune, gojenke šole za bolničarke in pomagali jim je od-delek dvajsetih vojakov, ki so prišli iz Vile Vicentine. Ti bodo ostali v bolnišnici tudi danes.

Prišlo pa je do spora med zdrav-stvenim ravnanstvom bolnišnice in sindikatom, ker je ravnanstvo ukazalo velikemu številu bolničar-jev, da morajo priti v službo. Ti se niso temu ukazu odzvali, na de-lo so šli samo tisti, ki jim je to do-ložil sindikat. FLO je proti ta-kemu nastopanju ravnanstva o-stro protestiral.

Tudi v Trzinu so poslali začasno domov precej pacientov. Tudi tu je sindikat zagotovil najbolj nujno oskrbo. V kuhinjah so delale nu-ne in skupina vojakov, ki so prišli iz vojašnice v Poljanu.

Podobno je bilo tudi drugod. Ni bilo v naših bolnišnicah občutiti tistih nevšečnosti za bolnike, o ka-terih je govor, da so v drugih krajih države.

Plošča na grob jugoslovanskega partizana

Na pobudo občinske uprave in ekcije ANPI v Ronkah bo jutri svečanost odkritja spominske plošče padlimu jugoslovanskemu parti-zanu Alojzu Andriču. Svečanost se bo pričela na travniku pred po-kopališčem ob 9.30, zatem bodo u-deleženci v spremlu šli na pokopa-lišče, kjer bodo odkrili spominsko ploščo. Sodelovali bodo tudi pevci in recitatorji, predviden je prilož-nostni govor. Organizacijski odbor, v katerem so tudi politične stranke in druge organizacije v Ronkah, vabi vse protifašiste na to slo-vesnost.

Orgelski koncert na mirenem gradu

V okviru ciklusa prireditve »mi-renska kulturna jesen« bo jutri popoldne ob 17.15 na mirenem gradu orgelski koncert Nastopila bodo Hubert Bergant, znani slo-venski orgelski virtuos, in Anton Grčar, vodilni slovenski trobentač, oba profesorja na akademiji za glasbo v Ljubljani. Na spredu ima-ta dela J. S. Bacha, M. E. Bossija, L. Vierendeja, P. Ebena in H. Pur-cella. (p.b.)

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Go-rici dežurna lekarna Pontoni & Bas-si, Raštel 52, tel. 83.349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU

Danes ves dan in ponoči je v Tr-zinu dežurna lekarna »All'ospedale«, Ul. Terenziana 26, tel. 44.387.

TRGOVINSKA ZBORNICA ZA INDUSTRIJO, OBRTNIŠTVO IN KMETIJSTVO - GORICA

ambiente 2

SALON POHISTVA IN OPREME

GORICA 28. oktober - 5. november 1978

RAZSTAVIŠČE »ESPOMEGO«

Tajništvo sejma: BIWU PUBBLICITA'

Gorica, Korzo Italia 101 - tel. 87466

Danes v Avditoriju koncert kitaristke G. Ponce de Leon

Goriška občina si je v sode-lovanju s tržaškimi častnikar-skim krožkom zadala nalogo or-ganizirati sezono današnjih naj-različnejših koncertov. Drugi je na-ersti danes zvečer v avditoriju. Gost večera bo argentinska kita-ristka Griselda Ponce de Leon. Stu-dirala je glasbo v Španiji, zatem je poučevala na glasbenih solah v Argentini in v Italiji. Zelo post je njen program postovan v raz-nih krajih Evrope in Amerike, bila je tudi v raznih krajih Azije. V program današnjega koncerta je vključila dela raznih avtorjev od sedemnajstega stoletja do današnjih dni. Koncert se bo pričel ob 18.30. Vstopnina stane 1.000 lir.

1. IN 2. NOVEMBRA

Ojačeni avtobusi za pokopališče

Mestno avtobusno podjetje jav-lja, da bodo mestni avtobusi v sredo, 1. novembra, vozili vsakih dvajset minut od 9. ure jutraj do 10. ure, od 10. do 12.30 pa vsakih trinaest minut, popoldne bodo vožnje še pogostejše. Avtobusi bodo vozili na progi glavna pošta - pokopališče po glavnih mestnih ulicah.

V četrtek, 2. novembra pa bodo dopolnili avtobusi na tej progi vo-zili po običajnem urniku, popoldne pa bodo uvedli dvojne vožnje.

Nova ljudska stanovanja v Ločniku

Na zadnji seji upravnega sveta zavoda za ljudske hiše so ugotovi-li, da ugodno potekajo dela na gradbišču v Ločniku, kjer je že go-tovih 30 ljudskih stanovanj, kom-pleks nadaljnjih 38 stanovanj (z 29 garažami) pa je v zaključni fazi dela. Prav tako so gotovi tudi lo-kali za trgovine in tu je še nekaj prostih lokalov. Prva stanovanja bodo izročili stanovanjem takoj ko bo goriška občina uredila poveza-vo metana, elektrike in vode.

V zavodu za ljudske hiše ugotav-ljajo, da bo v novih stanovanjih našlo mesto približno 300 novih sta-novalec. Za ta dela bo IACP skup-no porabil skory dve milijardi lir. Na podlagi zadnjega načrta bo do-ti v budoče zgradili še nadalj-njih 50 ljudskih stanovanj. Če upo-števanju tudi hiše, ki jih tu gra-dijo stanovanjske zadruge se bo v kratkem prebivalstvo Ločnika po-večalo za približno 800 oseb.

Kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Formula 1 - febre della velocità«. S. Rome, so-de-lujeta Mario Andretti in Niki Lau-da.

VERDI 17.15-22.00 »Zombi«. Film Daria Argenta. Preveden mladi ni pod 18. letom. Barvni film.

VITTORIA 17.00-22.00 »La calda be-stia di Spielberg«. P. Gori in M. Longo. Preveden mladi ni pod 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 17.30-22.00 »Zio Adolfo in arte Führer«.

EXCELSIOR 16.30-22.00 »Primo a-mores«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 16.00 »Sin viharjev«. Avstrijski film.

18.00-20.00 »Vojna zvezda«. Ameri-ški film.

SVOBODA 18.00-22.00 »Demoni avto-stopa«. Italijanski film.

DESKLE 19.30 »Priatelj iz Amerike«. Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Go-rici dežurna lekarna Pontoni & Bas-si, Raštel 52, tel. 83.349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU

Danes ves dan in ponoči je v Tr-zinu dežurna lekarna »All'ospedale«, Ul. Terenziana 26, tel. 44.387.

TRGOVINSKA ZBORNICA ZA INDUSTRIJO, OBRTNIŠTVO IN KMETIJSTVO - GORICA

ambiente 2

SALON POHISTVA IN OPREME

GORICA 28. oktober - 5. november 1978

RAZSTAVIŠČE »ESPOMEGO«

Tajništvo sejma: BIWU PUBBLICITA'

Gorica, Korzo Italia 101 - tel. 87466

Indijancem le obljube

V Boliviji so »campesinos« tretjerazredni prebivalci — Nepismenost, revščina in odrinjenost potomcev Inkov

OD NASEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

LA PAZ, 25. oktobra — Če v današnji Boliviji govorite o problemu kmečkega prebivalstva (campesinovi), ki predstavlja veliko večino prebivalstva, to hkrati pomeni, da govorite o problemu bolivijskih Indijancev Ajmara in Kečua, o problemih vsaj 80 odstotkov od skupaj okrog 5,5 milijona prebivalcev.

Ko na ulicah La Paze srečate Indijance in Indijanke, takoj opazite, da se večina ostalega prebivalstva, kreolci (mešanec med indijanskim prebivalstvom in potomci španskih priseljencev), Italijani, Južnokorejci, Tajvancev, Japoncev, nemških in slovenskih priseljencev, židov in Arabcev, obnaša do tega življa, kakor da ga enostavno ni. Ne bi mogli trditi, da gre za odkrit prezrtje, temveč za odnos do druge, tretjerazredni državljani ali pa še slabše. Indijanski prebivalstvo opravlja tudi temeljno delo, zaposleno je kot služenčad, na ulicah čisti, čisti čevlje, prodajajo cigarete in sladkarije na majhnih lesenih kioskih, na življenjskem trgu prodajajo boren pridelek zelenjave, zelje ali sadja, vidite jih tudi v policijskih in vojaških uniformah, vendar praviloma le v uniformah navadnih vojakov in policistov, je redki pa se prebijejo do podoficirskih ali oficirskih činov.

Ob tem se spomnimo na besede predstavnikov različnih političnih strank, ki vedo povedati, da je bolivijski narod po vrsti vojaških rezirov, obljub in praznih besed, frustriran, da ne verjame v boljši svet, da ne verjame v boljši jutri. Če to drži, potem se v veliko večji meri drži, kot v indijansko prebivalstvo, ki v petdesetih letih bolivijske neodvisnosti ni postalo drugače kot obljube, ki se niso nikoli izpolnile.

Kmetje so po revoluciji 1952 resda dobili zemljo, ki so jo po zemljiški reformi odvzeli veleposednikom, kar

je bil velik korak naprej, vendar se zdela ne tako velika, da bi se za velik del tega prebivalstva položaj bistveno izboljšal. Ni namreč vse, če je kmečka družina dobila kos zemlje, ni pa dobila denarne pomoči za nakup najnujnejšega, ustreznih izobrazbe, ki bi ji pomagala rešiti se tradicionalnih spon in zastarele miselnosti o obdelovanju zemlje.

Po takojšnjih zahtevanjih predstavljajo večino indijanskega prebivalstva v Boliviji Indijanci Kečua (petdeset odstotkov), Indijancev Ajmara, ki živijo na Visoki planoti pa je okrog trideset odstotkov. Ni treba posebej poudarjati, da je večina njih nepismenih, oziroma da govorijo samo svoja jezika.

Med tem prebivalstvom se je pred desetletji začel negativen proces razslojevanja v tem smislu, da se ti manjši del Indijancev, ki živi v marginalnih naseljih okrog mest in predstavljajo mestno revščino, ali pa dela v tovarnah in rudnikih, ne počuti več del indijanskega življa, ampak se prištevajo manjšinskemu prebivalstvu, k belemu kreolcem in drugim, saj je na socialni lestvici kljub vsemu pomanjšan zlezal za klin ali dva višje. V tem pogledu so campesinos, oziroma Indijanci predvsem ekonomska in socialna kategorija, ki je daleč najnižja na socialno-ekonomski lestvici bolivijskega prebivalstva. Poleg tega je pri Indijancih, ki zanikajo in se stranjujejo svojega indijanskega poretka, navzven se naslednji psihološki ele-

ment. Do drugih Indijancev čutijo prezir, hočejo biti povsem ločeni od njih, v čemer je gotovo čuti priložnost razizma in popolno zanika nje izvora.

Na vsi živijo campesinos v atomiziranih skupnostih, s primitivnim načinom obdelovanja zemlje, velikokrat v hudem pomanjkanju, zaradi česar se vsaj mlajši odločajo za beg v mesta v veliki negotovosti, ali jim bo tam uspelo izboljšati socialni in ekonomski položaj. Mimo tega pa sociologi beležijo še drug pojav razbijanja indijanske skupnosti. Indijanci z Visoke planote se namreč čedalje pogostje odločajo za preseljevanje z negostoljubne planote, kjer so življenjski pogoji izredno trdi, in odhajajo v bolivijska dolinska področja ter naprej v tropske kraje, kjer so življenjski pogoji docela drugačni, od ugodnejše klime do rodovitne zemlje.

Nedvomno doživljajo potomci nekdanjega slavnega in visoko razvitega inkovskega cesarstva in kulture, ki je začela propadati s prihodom španskih kolonizatorjev, žalostno usodo ljudstva, ki je pred stoletji doživelo svoj ekonomski in kulturni razcvet, potle pa je življenjska krivulja tega ljudstva krenila strmo navzdol. Nekateri trdijo, da je indijansko prebivalstvo v »obliki dekadenca«. Verjetno bo to vsaj do določene mere držalo, če bolj pa, da so vse dosedanje bolivijske vlade storile zelo malo, da bi Indijancem dejansko izboljšale socialni in ekonomski položaj. Samo takrat, kadar se je treba na voličih boriti za glasove volivcev, je na jezik političnikov — od leve do desne — skoraj vsaka druga beseda »campesinos« in obljube o boljšem jutri, kar pa je tako naglo pozabljeno, kot je bilo izgovorjeno.

AVGUST PUDGAR

»Ves denar je zapustil Johnu, Mary pa dobi njegove zlate plombe«.

MAULDIN, »Chicago Sun-Times«

Zven orožja na „zeleni celini“

V Boliviji pogoste analize o nevarnostih izbruha oboroženih konfliktov v Latinski Ameriki — Argentina in Čile v Evropi pospešeno kupujeta orožje

OD NASEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

LA PAZ, 24. oktobra — V bolivijskem tisku so se v zadnjem času pojavile analize o možnosti in nevarnosti izbruha oboroženih konfliktov na območju vzhodnega, osrednjega in južnega dela Latinske Amerike, ki obsega Ekvador, Peru, Bolivijo, Čile, Argentino in Paragvaj. Te analize so pravzaprav posledice ugotovljenih v londonskem periodičnem tisku, češ da na tem področju zelene celine nenehno navzven nevarnost konfliktov med posameznimi državami, ki se lahko razširijo na širše območje, posledica tega pa da bi bila intervencija regionalne velesile Brazilije in te konflikte, poleg tega pa se v taki ali drugačni obliki vmešali tudi supersili, ZDA in ZSSR.

V Boliviji so glede takšnih ugotovitev se posebej občutljivi zaradi neresenih obmejnih vprašanj s Čilom in s Paragvajem, hkrati pa je Bol-

ivija tudi vojaško najšibkejša med državami tega območja. Bolivija je v obdobju pol stoletja izgubila dve vojni. Prvo leta 1879 skupaj s Perujem v boju proti Čilu, ta-

konec avgusta 1975, ko je oblast prevzel Morales Bermudez, pa so se bolivijsko-perujski odnosi izboljšali. Podobno so se razvijali tudi odnosi na relaciji Lima-Buenos Aires, saj je Morales Bermudez že pred časom poslal Rafaelu Videli pismo, v katerem je izrazil polno podporo Peruja do argentinskih stališč glede spora s Čilom, nakar je Lima obiskal

kar 74% anketiranih škofolčanov za lastno radijsko postajo

SKOFJA LOKA, 24. oktobra — Čeprav še ni dokončno sklenjen, kar zadeva še niso spregovorili v družbenopolitičnih organizacijah in občinskih skupščinah, pa vendar, da nameravajo v škofjeloški občini ustanoviti lokalno radijsko postajo, že več dni buri duhove na Gorenjskem. V škofjeloški občini so namreč izdelali študijo o informiranju, v kateri se je 74 odstotkov anketirancev zaradi informacijske pomanjkljivosti, ki jo čutijo, odločilo, da bi kazalo v občini ustanoviti lokalno radijsko postajo. Podobne želje je sedaj moč zaslediti tudi v kranjski občini.

P. P.

AVGUST PUDGAR

SLOBODAN PAVLOVIC

Španska dežela nikogar

»Dežela, ki ne pripada nikomur«, je dal naslov uvodu v svojih najnovejših pesniških knjigah »Dežela, kot ta, mi molja« (Un país como este no es el mío) so-dobni španski pesnik, 36-letni José Antonio Gabriel y Galán, sedanjí tajnik španskega centra PEN. Čeprav španjola danes očitno doživlja vsestransko demokracijo, je vendar — vzporedno s tem, da je avtor pred tem prevajal pesniško Saint Johna Perse in tako prišel tudi pod njegov vpliv — dejstvo, da mnogi španski mladi izobraženci danes še vedno tavaajo, ker ne vedo prav, kje so.

Z avtorjem in znanim španskim pesnikom Rafaelom Albertijem iz starejših generacij, sem imel tudi bežen, a zelo prijateljski pogovor med bivanjem v Madridu. Gabriel y Galán je tožil nad pomanjkanjem denarja v Španiji za knjižne publikacije in realni tisk, kjer je sicer

Okence v svet

Kataloncem, Baskom in drugim narodom njihove enakovredne jezikovne pravice. Sam je povedal, da je študiral pravo in novinarstvo in da je objavil dve vrsto knjig med drugim pravkar tudi svoj prvi roman »Punto de referencia« s socialno in družinsko tragično tematiko. Ena izmed njegovih pesniških knjig nosi naslov »Descartes se je lažal«, in čeprav je zbirka posvečena ljubem, sem v njej prebral značilni

motto, češ: »Ljubila sva se na smrt, toda ljubezen je umrla, midva pa živiva«. Značilnost knjige o »Deželi nikogar« pa je, da gre za novo obliko pripovedne pesnitve, seveda zaznamovane s blodnjami in iskanji sodobnika.

Rafael Alberti, ki je na-dovanjem postaja vedno bolj sosebni sicer marksisti, da pa se ne bi povsem sprijaznil z decentralizacijo jezika v Španiji, se pravi, da bi priznal tudi

vil del, ki so izrazito revolucionarni. Alberti, ki je komunist še iz časa pred državljansko vojno in je bil dejaven kulturni funkcionar republikanske vlade med to vojno, je bival pozneje skoraj štirideset let v izgnanstvu v Argentini. Sicer pa je v splo-

IZ PESNIŠKE KNJIGE J. A. GABRIEL Y GALÁNA.

nem pogledu na Španijo ugotavlja, da je kljub revoluciji in frankizmu niti mirna in dostojna dežela, povsem drugačna od gangsterske posiljevalni ost kje drugje na Zahodu, zlasti v Italiji.

BOGDAN POGAONIK

„Živi laski“ iz vesolja

Skrivnostno bitje v portugalskem laboratoriju — Zdaj še odmevi iz Sovjetske zveze — Novo zanimanje za NLP

Zahodne agencije so pred tedni razbuhale novice, da so znanstveniki v nekaterih evropskih državah pred 15 leti več mesecev proučevali štiri milimetre velika bitja iz vesolja. Zlasti se je o tem razpisal portugalski tisk, kajti v Portu je prav tedaj potekal nekakšen kongres neumornih lovec na NLP, neznane leteče predmete, povrhu pa je večina domnevnih NLP iz vesolja haje pristala prav na Portugalskem. O vsem tem tedaj nismo poročali, kajti zadeva se nam je zdelala le predebeila. Zdaj pa so odmevi celo iz Sovjetske zveze.

Na kratko: 2. novembra 1959 so nad Evoro, mesto na jugu Portugalske, baje opazili veliko »neznanih letečih predmetov«. Potem so se z neba vsule nekakšne tanke nitke. Štirje portugalski znanstveniki so nekaj tednov »angelskih laskov«, kot časih imenuje nenavadni pojav, baje v laboratoriju preiskovali in na enem izmed njih odkril okroglo enocelično bitje, veliko približno štiri milimetre, z desetimi tipkami. Stodvajsetkrat povečano fotografijo tega bitja so v začetku oktobra objavili na prvi strani portugalske lista »Jornal de noticiase, nihče pa ni še doslej »izdal« imen znanstvenikov oziroma ustanove, v kateri naj bi bili opazovali »vesoljskega obiskovalca«.

Bitje, podrobno opisano, je po kakih petih mesecih baje preminilo in razpadlo. Neki portugalski znanstvenik — agencije govorijo o »profesorju Joacquinu Fernandesu« — celo trdi, da so tudi sovjetaki znanstveniki zadnje čase na Kavkazu naleteli na podobna bitja, za katera do-

ni sovjetski znanstveniki raziskovali neko skrivnostno snov, ki sem ter tja, čeprav bolj poredkoma, pada iz letečih krožnikov.

»Skrivnostni dokumenti CIA in KGB«

Kako pojasniti osveženo zanimanje za pojav NLP? Knjige o neznanih letečih predmetih zadnje čase na zahodnem tržišču spet poganjajo kot gobe po dežju. V ZR Nemčiji, denimo, je pred kratkim izšlo zajedno, s dokumentarno skrbnostjo napisano delo, ki je do optro na »Skrivne dokumente CIA in KGB« (»Das UFO Phänomen«).

VILKO NOVAK

Berite PRIMORSKI DNEVNIK

Štirje vrtajo Pacifik

Gvatemala, Mehika, Kostarika in Panama končujejo priprave za izkoriščanje nafte pod pacifiškim oceanom

OD NASEGA DOPISNIKA V MEHIKI

CIUDAD MEXICO, 24. oktobra — Štiri srednjeameriške države — Mehika, Gvatemala, Kostarika in Panama — so tik pred ustanovitvijo konzorcija in dokončno izdelavo projekta o skupnem iskanju in izkoriščanju nafte v obalnem, a tudi nekoliko bolj oddaljenem območju Tihga oceana. V okviru svojih ozemeljskih voda (vse štiri so jih razširile na 200 navtičnih milj) bodo že čez nekaj mesecev začeli iskati »tekoče zlato«, ki ga imajo nekatere, še zlasti Mehika, zelo veliko tudi na svojih tleh.

Dosedanje predhodne raziskave so pokazale, da so pod tem delom vodne mase Tihga oceana veličanske količine nafte, za katerih odkup se že zanimajo posamezne zasebne družbe iz ZDA, Španije, Portugalske, Francije in ZR Nemčije. Te družbe so ponudile, da bodo projekt finančno podpre, zato da bi ga čimprej realizirali, s čimer si kajpada želijo zagotoviti kasnejše prednostne pravice.

Nafte bodo že prijavljene »stranke« (najbolj se zanjo

zanimajo Američani) dobivale po mednarodnem naftovodu, ki ga gradijo z največjo naglico. Naftovod poteka predvsem čez mehiško ozemlje, od zahodne do vzhodne obale, s priključki, ki prihajajo iz Gvatemale, Kostarike in Paname. Vse štiri države so se tega dela lotile že pred časom, tako da bo zdaj treba dograditi samo še okoli 120 kilometrov, pa bo naftovod v celoti končan in pripravljen na večtedensko poskusno uporabo.

V nasprotju z Mehiko (kjer so petrokemično industrijo nacionalizirali že leta 1938, tako da je tudi to delo pod polnim nadzorom države) ima glavno besedo pri konstrukciji naftovoda v Gvatemali, Kostariki in Panami ter bodočem izkoriščanju tihomorske nafte skupina multinacionalnih družb.

Celotni projekt zbujal je daljše večje zanimanje v tem delu sveta, tako da so med potencialnimi partnerji zdaj tudi Indonezija, Ekvador in Peru.

ZDA so s svoje strani ponudile, da bi srednjeameriški naftovod priključili na že obstoječega severnoameriškega, po katerem pridekta nafta z Aljasko do kalifornijske obale. Washington se nadalje pripravlja, da bi že v bližnji prihodnosti to arto terijo podaljšal do svoje vzhodne obale in New Yorka, kamor vozijo zdaj nafto z Aljasko po železnici in s tankerji (skozí Panamski prekop). Tak prevoz je sorazmerno drag, počasi in neučinkovit (tankerji z zmogljivostjo nad 80.000 ton, na primer, sploh ne morejo skozi Panamski prekop), tako da zamisl o enotnem ameriškem naftovodu dobiva v poslovnih in državnih krogih ZDA iz dneva v dan več privržencev.

Srednjeameriške države gledajo zdaj na ideje o integraciji z veliko severno sosedo previdno in z zadržki.

Nekatere neprijetne izkušnje iz bližnje in daljnje preteklosti jih opozarjajo, da je treba izkoristiti vse možnosti, da bi to obsežno delo končale same. Edina izjema, kakor kaže, je Gvatemala.

Na podlagi izjave, ki jo je podpredsednik te države Kramer dal te dni za mehiški list »Excelsior«, bi bila Gvatemala pripravljena na tako sodelovanje z ZDA, če bi to pospešilo realizacijo načrta oziroma pripomoglo k temu, da bi dohodki od tihomorske nafte začeli pritekati prej, kot je bilo predvideno. Gvatemalska blagajna je namreč precej osiromašena in obremenjena.

Štor za poldrugo obleko

Tovarišica Rihlova se je prav razrezila in sodeč po odmevu, ki ga je doživela s člankom v časniku »Sovjetska kultura«, je zadelo žeblico na glavi. Spravila se je namreč nad spominke, ki jih tudi v Sovjetski zvezi kupujejo in seveda tudi proizvajajo na debelo. Z njimi pa tudi dobro zaslužijo — to je namreč tudi treba vedeti.

Sama pa se zaveda, da ne bo povedala nič novega, ko na njen glas samo glasek ob že toliko povedanem. Pa vendar si n mogla kaj, da se ne bi spotalnula ob televizorčku, ki ima namesto ekrana prilipljeno barvno razglednico, ali nad nekakšno potegavščino, ki naj bi predstavljala herojsko vojskavok borodinske bitke, ali plastične orhideje in lilije z vgrajenima žarnicama ali pa o vodnjaku z bleščečim vredcem, ledom in šampanskim stekleničko v njem, vse seveda iz plastike. Ali pa ob pravem pravcatem štoru z ostrano skorjo, pa zato sijočem in polosečnim ter polipepljenem s kozlovinno, ki ga je bila videla v izložbi sredi Moskve na tanko 142 rubljev, kar je za pol več, kot stane še kar po našem okusu krojena obleka (moška). Ali pa vzemimo tisti odcepnik, ki je tako potreben v gospodinjstvu: kako naj ga povežeš z mestni Berni ali Kaluga, na kateri naj te spominja? Tista gondola, ki jo vso v zarničah pomajajo v Benetkah, te vsaj spomni na Benetke (in na proč vrzene lire).

Okence v svet

Tudi Rihlova ne ostane samo pri vsebini spominke, ki naj te res spomni na kraj, kjer si bil. Pri znanu je videla na mizi preprosto kos granita. Zanj je pomembno, ker ve, od kod je, in ni izumetničenega ni v tem kosu kamna.

Spominek naj bo tak, končuje svoje pisanje, kakor je to zapisano v sklepih CK KP SZ o narodni umetniški obli. Da bodo taki, pa morajo sodelovati vsi, ki se jih to tiče.

Očitno je s člankom stopila mlačna na rep, kajti že v naslednji številki se je oglašal prizadeti — ne sicer direktor, temveč njegov namestnik Utkin iz znanstvenega raziskovalnega inštituta umetniškega industrija. Kar prav da Rihlovi, rad bi jo vprašal, kaj naj bi napravili. Zal, odgovorji sam, se zdaleč ni mogoče določno odgovoriti na to vprašanje.

VLADO JARC

Obsežna vlaganja v kmetijstvo

V SZ predpisali dve injekciji za ozdravitev kmetijstva — Zvišali bodo nekatere odkupne cene ter odpisali dolgove najbolj zadolženim kolhozom

OD NASEGA MOSKOVKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 26. oktobra — Centralni komite KP SZ in sovjetska vlada sta v enem dnevu predpisala dve pomembni injekciji za ozdravitev finančnega stanja sovjetskega kmetijstva: po prvem odloku, ki ga objavljamo danes, se bodo z novim letom za 9 do 38 odstotkov zvišale odkupne (ne pa tudi maloprodajne) cene za mleko, zelenjavo, vino in krompir, po drugem odloku pa naj bi najbolj zadolženim kolhozom in sovhozom odpisali dolgove v višini 7,3 milijarde rubljev.

S to odločitvijo sovjetski CK in vlada izpolnjujeta obljubo, ki jo je dal 4. julija letos na kmetijskem plenumu v svojem govoru generalni sekretar CK KP SZ Leonid Brežnev. Ta je tedaj opozoril na težko finančno razmere v kmetijstvu in napovedal, da jih bo vodstvo skušalo izboljšati ravno s korekcijo določenih odkupnih cen ter odpisovanjem dolgov tistim kolhozom in sovhozom, ki so se najbolj zadolžili v času strahotnih suš leta 1972 in 1975.

Brežnev je na julijem plenumu omenil, da odkupne cene na določene kmetijske prideleke se zmerom ne pokriva stroškov, ki so jih kmetijska proizvodnja v 1972 in 1975. Tako je bila kmetijska proizvodnja teh pridelkov ves čas nerentabilna, kmetijska posestva so iz leta v leto kopičila izgube. Nastala je tako nesmiselna situacija, da so imela posestva toliko več izgub, kolikor več so pridelovala takšnih

kmetijskih pridelkov z nizkimi odkupnimi cenami. Zato je že Brežnev na julijem plenumu napovedal, da bodo s 1. januarjem 1979 zvišali odkupne cene za mleko, vino, astrahan, ovčetino, krompir in določene vrste zelenjave, s čimer bi njihova proizvodnja lahko postala rentabilna. V to zvišanje bodo do višilji 3,2 milijarde rubljev, je obljubil.

To napoved Brežneva so zdaj konkretno uresničili. Z namenom, da bi povišali materialno zainteresiranost kmetijskih posestev za proizvodnjo določenih kmetijskih pridelkov, so zvišali odkupne cene v povprečju po vsej ZSSR za mleko za 14 odstotkov, ovčetino za 11 odstotkov, vino za 18 odstotkov, astrahana za 35 odstotkov, kumar, paradiznika, čebule in česna pa za 9 odstotkov, ker se maloprodajne cene ne bodo spremenile, bo država to zvišanje odkupnih cen pokrila z dotacijo 3,2 milijarde rubljev letno. V bistvu gre pri

tem torej za državno korekturo cen, ne pa za uvajanje ekonomskih zakonov tržišča. Odkupne cene za posamezne kmetijske prideleke se bodo povečale različno po posameznih kmetijskih področjih, pokrajnih in zveznih republikah, pri čemer bodo upoštevali različne naravne in ekonomske razmere kmetijskih posestev. Pri zviševanju odkupnih cen bodo hkrati upoštevali tudi kakovost posameznih kmetijskih pridelkov.

Hkrati sta CK KP SZ in sovjetska vlada s posebnim odlokom sklenili pomagati finančno najbolj zadolženim kolhozom in sovhozom s tem, da jim odpiseta visoko zadolženost po sušnih letih 1972 in 1975. Tudi to je v svojem govoru na julijem plenumu obljubil Leonid Brežnev, rekoč, da bo država v ta namen izdvojila 7,3 milijarde rubljev.

Dolgove bodo odpisovali različno po posameznih zveznih republikah. Obenem so

tudi sklenili, da tistim kmetijskim posestvom, katerim se izplačevanje bančnih kreditov izteče v letih 1978 do 1980, podaljšajo rok odplačevanja za 12 let. Ti krediti, katerih odplačevanje so zdaj odložili, predstavljajo vsoto 4 milijarde rubljev.

V celoti je potemtakem državna mošnja prizadeta za celih 14,5 milijard rubljev, kar ni majhna vsota. Navajanje pa se na čedalje višja vlaganja v kmetijstvo, ki že zdaj predstavljajo 27 odstotkov celotnih investicij v gospodarstvo.

Toda že na julijem plenumu je Brežnev opozoril, da kmetijstvo šezmeromda je nezadostno v primerjavi z velikimi vlaganji, ki mu jih namenjuje, skratka da je v celoti vzeto nerentabilno. Kot je rekel, naj bi se vsi, od vlade in državnega plana do kmetijskih ministrov zveze in republik nad tem posteno zamislili.

Toda tako popravljene cene pa prejkone še ne vzpostavljajo ustreznega ravnotežja med ponudbo in povpraševanjem na tržišču, kjer je še zmerom občutiti precejšnje pomanjkanje določenih kmetijskih pridelkov, zlasti še mesa, sadja in zelenjave.

TIT DOBERSEK

Šentviški pevski tabor desetič še množičnejši

Organizatorji so za to prireditev uvedli nekaj novosti, slej ko prej pa ostaja še želja po čim večji udeležbi

Deseti tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični bo že zaradi zaokroženega jubileja te množične manifestacije nekaj posebnega, če pa bo prevelik poudarek na predstavi republikanskega predsednika Josipa Broza Tita, kakor želijo prireditelji, po moralni zlasti močnejši, to trditelji starih, ustaljenih, pa tudi novih s časom prihajajočih postav. Pred vsem naj bi tabor, ki bo 23. in 24. junija 1979 deloma tudi na novih prizoriščih, pritegnil še mnogo več pevcev oziroma zborov, kot jih je doslej. Računajo na približno 5000 pevcev, saj so okoliščine oziroma vabilo skupaj z vsemi desetimi pesmi, ki jih bodo zbori na skupnem koncertu zapeli vsako pod vodstvom drugega zborovodje, poslali na naslove več kot 300 zborov v Sloveniji, zamejstvu in tujini. Nastopilo naj bi potemtakem kakih 140 zborov, kar bi pomenilo največjo zborovsko manifestacijo vseh (slovenskih) časov.

Seveda je de prihodnjega tabora (nekaj mesecev po letu, ki je v mnogem preseljenju prejšnje in tako tudi v kvalitetni rasti), se precej časa, toda le pravčasno organizacijski ukrepi neizprosno pogosto uspeh. Sredi novembra bo zato tudi sestanek 140-članskega občinskega odbora, v katerem je tudi predsednik republiške konference SZDL Slovenije Mitja Ribičič, ki je tudi na prošnji za kulturnopolitično oceno prihodnjega tabora v Šentvidu, strokovno oceno zborovske manifestacije pa bo prispeval predsednik ZKO Slovenije Jože Humer. Za nekaj dni pozneje bo v Šentvidu delovni sestanek tistih zborovodj, ki bodo s svojimi zbori prišli junija v Šentvid. Do tega dne bodo gotovo že zaključene prijave zborov. Zaradi obilice gradiva, ki jim je bilo namenjeno, so dobili vabilo nekoliko pozneje, vendar je prvotni rok prijave — konec oktobra — podaljšani na ves mesec november.

Na desetem taboru naj bi zbori ne peli več posamično, ampak dve pesmi, ker bi organizacijsko ne mogli toliko obsejati, zato bodo za začetek, v soboto, 23. junija, peli v dvorani osnovne šole samo zamejski zbori in zbori iz ZRN in Švic. Vsa pevstva množica pa bi se v nedeljo, kot že rečeno, zbrala na odru — ki ga bodo morda izbrali na dočelnem novem prostoru in ki bi bil akustično prirejen v zadovoljstvo nastopajočih in poslušalcev — in zapela deset izbranih pesmi.

Zborovodje so predlagali, naj bi se zbori in godbe (teh je povabljenih deset) razpili nato po kraju in se pokazali s svojimi kratkimi sporedi in tako upravičili podnaslov celotne šentviške prireditve, ki je praznik cvetja in petja. Tudi tega predloga, naj bi bile vse pomembnejše pevске manifestacije v tem letu posvečene jubileju šentviškega tabora, ne bo težko uresničiti.

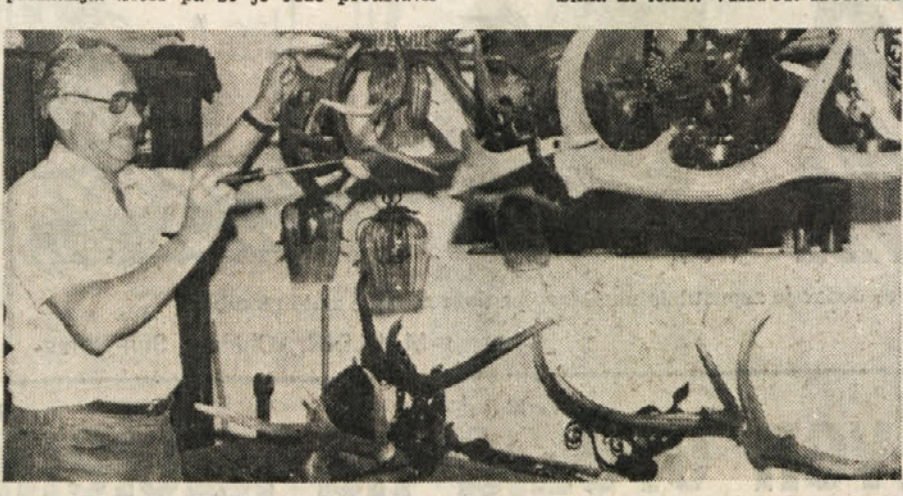
JANEZ ZADNIKAR

V svetlobi jelenovih rogov

SLOVENSKA BISTRICA, oktobra — Med najbolj nenavadne, a tudi najbolj zanimive »konjčke« na Slovenskem vsakekor sodi konjček Jožeta Janežiča, ki 15 let posveča ves prosti čas oblikovanju rogov jelenov in srnjakov.

Stiriršestdesletni vojni invalid in bорец iz narodnosvobodilne vojne je sprva iz rogov oblikoval svetila, pozneje pa se je lotil tudi pebelnikov, obešalnikov in druge opreme, namenjene predvsem za lovsko sobo. Kar težko je danes ugotoviti, koliko njegovih izdelkov krasi lovske sobe gostišč, klubskih prostorov ali stanovanj. Opremlil je denimo štiri sobe na Dolenskem, štiri na območju Pohorja, pa v Trebnjem, Bohinju, Črni na Koroškem, v Kidričevem...

Jože Janežič skuša koščeno razgibanost rogov uskladiti z izdelki umetnega kovaštva, in z obrtnikom Matijo Sgadinom, prav tako iz Slovenske Bistrice, sta na marsikateri razstavi požela že lepa priznanja. Sicer pa se je Jože predstavil

Slika in tekst: VIKTOR HORVAT

Kisla strehovska trta

Bogata tradicija Strehovskih goric — Stare kleti, pivnice in »iže« izginjajo — Prekmurci se vzgledujejo

STREHOVSKE GORICE, oktobra — Tudi v Prekmurju imajo »gorice«. Največ jih je okoli Lendave, nekaj na Gorickem in v rahlo valovitem pasu od Dobrovnika do Bogojne. V slednjem so tudi Strehovske gorice, ki skupaj s prekmurjskim vinogradništvom segajo v rimsko dobo in jih je konec preteklega stoletja uničila trta uš, v zadnjih letih pa iz njih vse bolj izginjajo stare kleti, s slamo krite »pivnice« in »iže«, ki so pokrajini dale svojstveno podobo.

Pravijo, da bo po vsej ob strani cimpranih kletih vse več novih zidanih, za razliko od starih tud enonadstropnih hiš, ki bolj sodijo v mesto, kot vaško krajino, ker so lani tudi v Strehovske gorice napeljali elektriko, nekateri pa se ogrevajo tudi za ureditev vodovodnega omrežja.

Šarnarica se le umika
Druga sprememba je bolj razveljavljiva. Do pred nekaj leti je v Strehovskih goricah kraljevala le samorodna trta šarnarica, ki jo sicer lažje pijejo kot druga vina, vendar pa človeka hitro opijani. Tudi Prekmurci vse bolj posnemajo sosednje priške vinograde, in obnavljajo stare nasade šarnarice s kavovostno cepitveno trto: lažji ržingom, šiponom, muškatinim silivcem in belim burgundcem. Obnova pa počasi teče, za kar je več vzrokov. Nemara nikjer v Slove-

niji ni kmetijska zemlja tako razdrobljena kot v večjem delu Prekmurja, razen na Gorickem. Tukaj se je od nekdanje zemlje delila za do to, za razliko od sosednje Priekije, kjer je dedič na kmetiji izplačeval v denarju brate in sestre. Takšna delitev je doletela tudi gorice. Zato ni naključje, da ima tudi v Strehovskih goricah kmet po pet ali več parcel vinograde, s po nekaj redi nasada. Drugi vzrok počasnejše obnove se kaže v zastarelem mišljenju, da je pač treba grozde spraviti v skalnicino in mošt v sode najpozneje do 15. oktobra, čeprav se ni dozorelo.

Vse prezgodaj obrano
Tako je bilo tudi ob letošnji trgatvi, ki je v Strehovskih goricah praktično zaključena, vsaj za kakovostne sorte pa je bila najmanj dotedna predčasna. Ko so vi-

nogradniki zmerilj stopno sladkorja v moštu, so se prišli za glavo, ker je imel laški ržing namesto 16 do 17 odstotkov sladkorja le po 10 odstotkih. Šarnarica pa na mestu 16 odstotkov od 12 do največ 14 odstotkov sladkorja. Vino letos tudi v Strehovskih goricah ne bo povsem naravno, ker ga bodo vinogradniki med vretjem mošta sladkali s po 4 do 6 kilogrami sladkorja na 100 litrov mošta.

Kajpak je ljudi, ki bi radi čimprej opravili delo v vinogradu, se posvetili kletarjenju in predvsem jesenskim delom na poljih — spravilu koruze, ajde, repe, silazne krme in jesenski setvi moč razmetati, ker jih priganja čas in negotovo vreme. Tukaj so se imeli srečo, da jim vinogradov in posevkov ni uničila letošnja katastrofalna juljska toča in da je ledeni bled Strehovske gorice le oplazil. Zato na kmetijah tem bolj hitijo pri vseh delih. Ampak naglica je tudi takrat, ko je v vseh pogledih obilno leto. Tudi kmetje živijo vse bolj napeto in jim zmanjkuje časa, čeprav nimajo predpisane urnika kot zaposleni ljudje.

PETER POTOČNIK

Odločitev o nakupu „Körtinga“ je vzvalovila bavarsko javnost

Bo Gorenje potegnilo na suho Körting, ki je finančno dokončno klenil v letošnjem aprilu — Novi lastniki pa napovedujejo: ob letu bomo brez izgub

GRASSAU, oktobra — »Rdeči kapitalisti iz Gorenja«, kot je velenjsko Gorenje označil del zahodnonemškega »rutenega« tiska, so med informacijsko »sušino« pletjem vrtil senzacijo lažnem zahodnonemškemu tisku, radiu in televiziji eno od najbolj mastnih kosti. Od prvih vesti, da Gorenje kupuje »propadli« Körting, novice, ki je razgibala javnost, usnula zahodnonemške gospodarske kroge in vzvalovila bavarsko politično življenje, v povprej po delovski umirjenem Grassau ni več pravega miru.

V neznanem Grassauju v pokrajini Achenal, mestce šteje dobrih 5 tisoč prebivalcev, se v vseh letih prej ni zvrstilo toliko novinarskih obiskov kot v mesecih, ko je tudi bavarska deželna vlada pričela naklonjeno obravnavati ponudbo Gorenja.

Grassau je natanko tak kot mora bavarsko mestce biti. Ujeden do področnosti. Povrhov rastejo jablane natančno tako, kot jim »lastniki« ukažejo, smetnjaki so na na-

tanko zanje predvidenih mestih, svetleči napis nad izločbami gorijo, kot je predvideno, cvetje v lončnicah ki polnijo balkone in okna, pa ne zraste niti centimeter šez ali pod mero.

Poleg trgovin in nekaj turističnih penzionov je Körting edino, s čimer se Grassauani lahko »pogovarjajo«. Körting pa je finančno dokončno klenil v letošnjem aprilu, ko je stekel stečajni postopek.

Zanj je lepo kazalo vse do pred tremi leti, ko je umrl stari Gerhard Böhm, lastnik Körtinga, ki je tovarno televizorjev, radijskih sprejemnikov in naprav za šolsko poučevanje jezikov pred četrto stoletja pripeljal v Grassau. Po Böhmovi smrti je šlo vse neprekinjeno navzdol. Körting se je še tri leta bolj ali manj živo opotekal, dokler ni letos dokončno klenil pod bremenom nakopičenih dolgov in tovarno nesposobnosti novih lastnikov.

Böhmova naraščala je prebilo več časa v lastnih loviščih in manj razmišljal o usodi tovarne, ki je zaposlovala večino prebivalcev Grassauja in še skoraj sedemsto naših zdencev povrh. Največ je Körting zaposloval do 2600 delavcev.

Gorenje je plačalo za Körting okroglih 22 milijonov mark. Nakupna cena je bila za lepe odstotke nižja, saj je bavarska deželna vlada pri nakupu svoj delež (5 milijonov mark) za pospeševanje razvoja. Zvezni urad za delo iz Nürnberga pa dodatna milijona za nova delovna mesta.

Prihodnje leto bo Gorenje Körting Electronic GmbH & Co. proizvedlo 175 tisoč barvnih televizorjev, 75 tisoč kombiniranih stereo naprav ter dobrih 30 tisoč kompletov šolske elektronične. S prodajo ne bi smelo biti težav, meni šauptgeschäftsführer, ali po nase direktor Oskara Pistor (mimogrede, kot delodajalec ni član nemškega sindikata, je pa zato našega). Zahodnonemški trg letno požre 3 milijone barvnih televizorjev, Körtingovo proizvodnjo bi torej moral dobesed-

no posesati. Še posebej, ker so Körtingovi proizvodi na nemškem trgu od vedno veljali za aspiktivnost. Trenutno zaposluje Körting 900 delavcev, od tega več kot sedemdeset v razvojnem oddelku. Šest jugoslovanskih je med njimi. Gorenje si je priporočilo posebno dovoljenje, da zaposli še trideset jugoslovanskih strokovnjakov. In prav na močnem razvojnem oddelku temeljijo pogumni načrti.

Prihodnje leto naj bi Körting ustvaril 260 milijonov mark bruto dohodka, za leto 1985 pa načrtujejo že od 700 do 800 milijonov. Tovarna bo šla tudi v širino. Sedanje proizvodne dvorane merijo 53 tisoč kvadratnih metrov, znotraj tovarniške ograje pa je še za skoraj toliko dodatnega prostora, ki, kot pravi v Gorenju Körting Electronic GmbH & Co. ne bo dolgo neizrabljen.

In zanimivost, ki ni nezamisljiva. Od 1. septembra, kar je tovarna po kolektivnem dopustu novič odprla vrata, so v razvojnem oddelku prijavi 8 novih patentov. In še nekaj. Prihodnje leto bo v »našem Gorenju« v Velenju stekla natanko enaka proizvodnja. V skromnejšem obsegu, a natanko tako. Z nakupom Körtinga je namreč Gorenje kupilo tudi celotno Körtingovo tehnologijo, licenco. Prihodnje leto naj bi v Gorenju naredili 15 tisoč stereo kombinacij (gramofon, radijski sprejemnik, kasetofon), takih, ki jih ta hip domoli ljubitelji stereoskopskega poslušanja merijo čez stekla izločbenih oken.

Ko so zahodnonemški novinarji ob prodaji Körtinga dregnili starega vsemočnega Grundiga, kaj meni o jugoslovanskem kupcu, je ta baje jedrnatno zamrmral: »Spoštujem ljudi.«

FRANCI STRES

Omejevanje posojil s premislekom

Omejevanje bi peljalo v poslabšanje naložbeno politike bank

LJUBLJANA, 26. oktobra — Resda je izvršni odbor Ljubljanske banke — združbe banke soglašal o pristopu LB k sporazumu bank o uresničevanju ukrepov monetarno-kreditne politike v zvezi z ugotavljanjem obsega in dinamike porasta bančnih kreditov za zadnje tromesečje letos (največ 7-odstotno povečanje), pa zadeve z omejitvami le niso tako preproste, da se za slovensko gospodarstvo. Na ravni banke je bil porast kreditov v tretjem tromesečju sicer ujet z 2,3-odstotno rastjo, v posameznih temeljnih bankah v združenju LB pa različno. V LB se zato zavzemajo, naj bo prostor za izravnavo limitov za »porast« kreditov celotna banka, ne pa republika.

Za zadnje tromesečje se kažejo dosti večji pritiski za koriščenje kreditov s strani organizacij združenega dela. Ze v prvih dnevih oktobra je v nekaterih temeljnih bankah LB porast kreditov dosegel dovoljeno stopnjo povečanja, to je 7 odstotkov. Zato so v razpravi o tovrstnih kreditnih omejitvah naslopih menili, da so zaviralne, v kolikor banka razpolaga z denarjem za naložbe in so se o tem članice banke v okviru zastavljene razvojne politike odločile za rast naložb.

O tem bo izvršni odbor združene LB nadrobno razpravljal v novembru. Sodi jo namreč, da bi omejevanje kreditov peljalo v poslabšanje naložbene politike, še posebej, ker vrednostna raven investicij v SRS ni v skladu z doseženim družbenim proizvodom oziroma njegovim deležem v družbenem proizvodu SFRJ. Poslabšanje dinamike investiranja bi imelo, dolgoročno, slabe posledice za aktivnost gospodarstva in s tem tudi za pogoj ustvarjanja družbenega proizvoda.

FRANJO KRIVEC

Hoste rastejo v širino Vlaganja se obrestujejo

Letni prirastek slovenskih gozdov znaša dobre štiri milijone kubičnih metrov lesa — Prirast presega sečnjo

LJUBLJANA, 24. oktobra — Čeprav smo z izvajanjem zakona o gozdovih v glavnem zadovoljni ga bo treba zaradi zakona o združenem delu in nekaterih pomanjkljivosti pri gospodarjenju z gozdovi spremeniti in dopolniti, ugotavlja upravni odbor združene zveze Slo-

venije, ocenjuje izvajanje zakona o gozdovih in drugih dopolnitvah kmetijske zakonodaje. Ocena izvajanja zakona o gozdovih kaže, da so bili temeljni cilji zakona doseženi. Za vse gozdove so bili izdelani gozdno-gospodarski načrti in v tem srednjeročnem obdobju prvič tudi načrti posameznih gozdno-gospodarskih območij, ki so temeljna pomena za družbenogospodarsko usmeritev gospodarstva iz gozdov. Podatki kažejo, da se površine gozdov, iz leta v leto povečujejo; predvsem na račun opuščenj kmetijskih površin v hribovitih območjih. Gozdovi so po teh podatkih predvsem po zaslugi dobrega gospodarjenja, iz leta v leto bogatejši.

Prirast gozdov namreč presega sečnjo. Letni prirast slovenskih gozdov znaša okoli 4,18 milijona kubičnih metrov, medtem ko bo na primer letošnji etat znašal 3,48 milijona kubičnih metrov. Sicer pa etat iz leta v leto narašča. Leto 1975 smo posekali 3,23 milijona kubičnih metrov lesa, leta 1976 3,34 milijona kubičnih metrov, lani pa 3,41 milijona kubičnih metrov.

Temeljna pomanjkljivost pri sečnji je v tem, da ostaja sečnja drobnih sortimentov, kjer bo ob koncu

srednjeročnega obdobja gotovo prišlo do določenega primanjkljaja. Zgodovalejo tudi vlaganja v gozdove, kjer je bil največji napredek na rejen pri obnovi gozdov.

Na področju razširjene gozdnobiološke reprodukcije, predvsem pri melioracijah gozdov, so gozdarji v primerjavi s prejšnjim srednjeročnim obdobjem povečali obseg del za štirikrat. Kljub temu na nekaterih območjih precej zaostajajo za srednjeročnimi načrti. Podatki so pokazali, da je na tem področju še veliko dela. V Sloveniji je okoli 200 tisoč hektar gozdov, ki ne dajejo predvidene prirasta, in bi jih bilo treba zboljšati. Zaradi pomanjkanja denarja potekajo dela preopachi, saj bi pri sedanjem obsegu del potrebovali za melioracije teh gozdov približno sto let.

Gradnja gozdnih cest, ki so temeljnega pomena za povečanje etata v naših gozdovih, poteka sicer zadovoljivo, vendar so poudarili, da bi s pospešeno gradnjo cest lahko racionalneje dosegli načrtovano sečnjo. Hkrati pa bi hitrejša gradnja cest zagotovila doprinesla k povečanju sečnje v zasebnih gozdovih, ki še vedno zaostaja za predvidenjem.

RAJKO OCEPEK

Baletni seminar

Učence ljubljanske srednje baletne šole je deset dni pilil v jazzu P. Nasta

Srednja baletna šola pri Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje želi posodobiti svoj učni program, seznaniti učence z različnimi plesnimi smermi, utrditi dovedenost iz istovrstnih šolami v Jugoslaviji in povečati sodelovanje s poklicnimi ansambli, za katere predvsem vzgajajo mlade plesalce. Korak k doseganju teh ciljev je pomenilo povabilo Philipu Nasti, ki je 10 dni vodil seminar iz jazz-baletne šole, da učence višjih letnikov baletne šole.

Njegove šolske ure so potekale vsem v zadovoljstvo. Po prvih treh dneh so ga

učenci prosili, da podaljša dnevi delovni čas na dvakratno predvideno trajanje, to je na polne tri ure dela. Ustregel jim je v veseljem, ker je menil, da je njegovo bivanje v Ljubljani premalo izkoriščeno. V desetih dneh je z učenci vzpostavil tako tesne in priščne delovne kontakte, da je po zadnji šolski uri ostalo v baletni dvorani nekaj solzinih oči.

Delo Philipa Naste v Ljubljani sta ves čas spremljali tudi dve baletni pedagogini iz Beograda, katere se je v zadnjih dneh pridružil direktorica njihove baletne šole. To naj bi pomenilo za-

Je dražja „žehta“ najboljša pot?

Osiješka Saponija in mariborski Zlatorog imata največ težav zaradi slabe preskrbe s surovinami — Bo zvišanje cen res ozdravilo njuno poslovanje

LJUBLJANA, 24. oktobra — Proizvajalčeve prodajne cene pralnih in čistilnih sredstev, pomožnih pralnih sredstev, toaletnih mil in zobnih past so se letos avgusta in septembra dvignile za 6 odstotkov, kar pomeni, da bodo morali kupci v prodaji na drobno odšteti zanje približno 20 odstotkov več.

Tako zvišani proizvajalčevi prodajni ceni je namreč treba pristeti še udeležbo trgovine, ki znaša pri pralnih in čistilnih ter pomožnih pralnih sredstvih 18 odstotkov proizvajalčeve cene, pri toaletnih milih 21 odstotkov in pri sredstvih za nego zob in drugih kozmetičnih izdelkih pa 28 odstotkov (cene kozmetičnih izdelkov se oblikujejo prosto). Tako obklicujejo drobnoprodajne cene, ki jim je treba pristeti še prometni davek. Stopnje prometnega daveka se sicer niso spremenile, vendar se je zaradi višje osnove, od katere se obračunava, povečal. Skratka, zavitec Zlatorogovega detergenta, ki je prej stal 21 dinarjev, stane danes 26 dinarjev.

Potrošnik le malo globlje v žep

Nov poseg v potrošniški žep torej, ki bo statistični števili o gibanju življenjskih stroškov nemara pomenil le neznatne promile. V Saponiji so urno in natančno izračunali, da bo ob sedanjih porabi to povečalo štiricilinski družini življenjske stroške samo za 72 dinarjev na leto.

Sicer pa naj se, namesto razvijanja neprijaznih misli, ki se ponujajo potrošniku ob sehnih novih podražitvah, ustavimo ob vzrokih, ki so proizvajalce detergentov prisilili k pisanju zahtevka za zvišanje cen in odgovorne, da so jim ga odobrili, čeprav za polovico manj, kot bi bilo po mnenju proizvajalcev potrebno.

Nove cene bodo »umirile« tržni položaj detergentov

V Zlatorogu poudarjajo, da bo zvišanje cen in detergentov za 6 odstotkov umirilo položaj na trgu detergentov in pogoje poslovanja v teh tovarnah samo, če se ne bodo podražile surovine in če se bo trgovina res držala samoupravnega sporazuma, ki so ga sklenili že pred časom. Trgovinske organizacije namreč od proizvajalcev večkrat terjajo večji delež, kot so se zanj dogovorili v sporazumu, češ da morajo razširiti trgovinsko omrežje, rešiti nekatere transportne probleme in podobno. Po mnenju mariborskega proizvajalca pa je ta pritisk večkrat le odsev tega, da nekatere trgovinske organizacije bremenijo preobsežna administracija, da imajo slabo organizacijo dela in podobne težave, za kar seveda ni nikoli dovolj denarja. Pravijo pa, da je danes vez med trgovino in proizvajalci dosti

boljša kot je bila, čeprav bo potreben še kak korak — vse do delitve skupnega dohodka na podlagi realnih stroškov proizvodnje in trgovine. Upajo, da bo do tesnejše povezave prišlo že prihodnje leto, da bosta imela odločilno vlogo.

● Jugoslovanska industrija je v letošnjih prvih sedmih mesecih izdelala skoraj 110 tisoč ton pralnih praškov. V vsem letu pa so jih izdelali 162 tisoč ton, kar je za približno 5 odstotkov več kot leta 1976. Takrat je znašala jugoslovanska proizvodnja pralnih praškov 153 tisoč ton. V trgovini na drobno so lani prodali 126 tisoč ton pralnih praškov in v letu 1976 110 tisoč ton. Precej manj so jih prodali v trgovini na debelo, namreč lani 9 tisoč ton, v letu 1976 pa samo 7 tisoč ton.

go na trgu kakovost in sortiment, ne pa, kot se pred kratkim, rabiti in superrabati.

Cene izdelkov, ki so pod družbenim nadzorom, so se spremenile pred slabima dvema letoma, cene mila pa so že vrsto let enake. Medtem pa so, pravijo v Saponiji, proizvodni stroški izredno narasli. Kljub rasti proizvodnje in produktivnosti se je zato gospodarski položaj proizvajalnih organizacij združenega dela stalno slabšal. Od osmih proizvajalcev pralnih sredstev jih je imelo po periodičnem obračunu za prvo letošnje trimesečje pet precejšnje izgube.

Saponijo je strah za akumulacijo

Akumulativna sposobnost proizvodnje je zaradi naraslih stroškov padla na ničlo. Naložbe v razvoj so bile minimalne, vemo pa, da so osnovna sredstva v industriji detergentov odpisana s 86,8 odstotka, v proizvodnji mila pa z 90 odstotki. V tem kombinatu, na katerega odpade približno 50 odstotkov vse jugoslovanske proizvodnje detergentov, ustvarjajo 2,2 milijarde din celotnega prihodka in zaposlujejo 2300 delavcev. Povprečni osebni dohodek na

zaposlenega znaša približno 4800 dinarjev. V Saponiji izražajo bojazan, da bo akumulacija proizvajalnih OZD letos nižja kot 3 odstotke, se pravi manjša od povprečne stopnje akumulacije, ki jo je ustvarilo gospodarstvo v letu 1977. Tudi trgovinske OZD jih opozarjajo, da so poslovalne slabše. Njihov razvoj pa je tesno povezan z razvojem teh OZD.

Iz vsega, kar sta povedala dva izmed največjih proizvajalcev detergentov, bi lahko sklepali, da izvirja največ njihovih težav iz slabe preskrbe s surovinami. Vsičujejo se nam torej vprašanje, ali je zvišanje cen res dobro zdravilo za njihovo neugodno poslovanje. Vse kaže, da je to le bližnjica, ki bo probleme samo za nekaj časa odrla. Neprijetno vprašanje, ki se ob vsem tem poraja v potrošniški čenu se ob tako nerentabilni proizvodnji pojavlja na trgu vedno novi proizvajalec detergentov — so v Saponiji pogostejši z ugotovitvijo: resda so sedanje zmogljivosti te proizvodnje nekoliko manj potrebne, vendar zaradi starih težav v preskrbi s surovinami niso niti to dobro izkoriščene in trg ni prenaseljen...

KRISTINA VARDJAN

Žal brez novitet

Novost v Koncertnem ateljeju Društva skladateljev Slovenije oktet Gallus

Sezona Koncertnega ateljeja DSS se je pričela letos nekoliko drugače. Namesto običajnega komornega koncerta z večino prvih slovenskih izvedb in sodobnih tujih del je nastopil vokalni oktet Gallus. Programski usmeritev nastopajočega okteta se za Koncertni atelje seveda ni bistveno spremenila: v prvem delu so odpele vrsto Gallusovih motetov in madrigalov, v drugem so vendarle dali prednost novostim slovenskim vokalnim skladbam. V nobenem primeru ni šlo za pričakovane prve izvedbe, za izvajalce naročena dela. Vokalni oktet je bila torej sama izvajalska razširitev k že veččinoma ustaljenim imenom.

Lahko bi bilo trditi, da gre prav za zamuljeno priljubljenost Okteta Gallus je pevsko telo, ki si je z dolgoletnim sistematičnim delom pridobilo izkušnje, znanje in kvaliteto. Iz nenehnega gojenja pevkega izročila najstarejše

slovenske vokalne glasbe izpolnjujejo najzahtevnejše in najbolj nenavadne pevske zahteve. Utrjene interpretacije smiselno zaokroženih Gallusovih skladb in prvem delu tudi po izvajalski strani pomenijo oktetov izenačen zveznijski repertoar z vsemi atributi kvalitetne izvedbe. Skladbe našega časa so bile glede na avtorje bolj raznovrstne in intonacijsko problematične. Pri tem je prednjačila Merkujeva Ekspresionistična pesem z nikanjsimi mešanimi kompozicijskimi prijemli — od parladna do zgosenih sozvocih, efektivnih v slušnem vtisu, uspešnih v pevskem smislu. Podoben harmonski težave so peveci dobro rešili v švicarji in Potočnikovi skladbi. Poleg Strebetnjaka, Lebiča in Vrabca je bila Koko-Gabrijeličeva Barčica eden najboljših dosežkov večera.

LEON ENGELMAN

PHILIP NASTA — Zadovoljen iz ljubljanske baletne šole. Foto: M. Zaplatil

četek tesnejšega sodelovanja med sorodnima zavodoma dveh republik, ki naj bi vodilo k boljšim rezultatom baletno pedagoškem področju. Slovenska baletna ansambla v Ljubljani in Mariboru letos še nista pokazala zanimanja za ta seminar, vendar direktor Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje verjame, da je v prihodnje možno vzpostaviti pravo delovno sodelovanje med šolo in ansambli.

ANDREJA TAUBER

NOGOMET

V 2. AMATERSKI LIGI

JUTRI KAR DVA DOMAČA DERBIJA

Primorje bo igralo z Zarjo, Primorec pa z Bregom

2. AMATERSKA LIGA
Jutri bodo odigrali pare sedmega začetnega kola, v katerem bosta na sporedu kar dva derbija.
Primorje — Zarja
Za jutrišnji derbi na Proseku vlada veliko zanimanje. Na eni strani imamo Primorje, ki se po zadnjih neuspešnih nahaia v slabih vodah, na drugi strani pa Zarjo, ki je v tem začetnem delu s serijo pozitivnih nastopov povsem presenečila. Pa niti nastopov nismo presenečili. Pa niti nastopov nismo presenečili. Pa niti nastopov nismo presenečili.
Gabriel Husu (Primorje): »Zavedamo se, da ne bomo imeli lahke naloge. Upoštevajoč, da se nahajamo na samem repu lestvice, mislim, da nimamo kaj oklevati. Odločno moramo startati na zmago. Razpoloženje po nedeljskem porazu ni slabo. S trenerjem smo imeli vsi nogometaši daljše posvetovanje in smo precej razjasnili stališča. Igrati moramo bolj pozitivno, predvsem pa moramo imeti zaupanje v sebe; kajti negativno serijo moramo končati, saj bi nam sicer res trda predača.
Milan Mikuš (Zarja): »Čeprav ima Primorje le tri točke ni rečeno, da bo jutri, celotna Zarja lahka. Na sporedu, celo prepiran sem, da bomo namereli na Proseku na močan odpor domače ekipe. Skratka, Zarja nam zmaguje že v rokah, kot mnogi trdijo. Primorje je slabo startalo, prav proti nam pa se lahko začne pozitivna serija. Primorje. Kot vsak derbi bo zato tudi jutrišnji napet in prav zaradi tega bi nas točka že zadovoljila, posebno ker ne bomo izgubili v standardni postavi. Od sedmega začetka prvenstva se v našem tabornu vrstijo poroke, in o odnosnosti raznih nogometašev, tako da ni uspelo trenerju še nikoli poslati na igrišče enajsterice v popolni postavi.«
Primorec — Breg
Tudi za derbi v Trebčah vlada zanimanje, zato smo tudi za ta dvoboj vprašali za mnenje nogometaše same.
Sergij Husu (Primorec): »V prvi vrsti upam, da bom v nedeljo igral, kajti rad bi pripomnel, da zmagi Primorca v tem važnem derbiju. Enajsterico Brega nisem v zadnjih nekaj tednih videl, sila pa sem, da igra zelo agresivno in hitro. Zaradi tega je razumljivo, da bo naš trener moral ubrati pravo taktiko. Nedeljski visok poraz proti Zaulam nas ni moralno potrl, zgolj smo se pač, kot se pripeti vsaki ekipi. Naleteli smo na res črno nedeljo. Sicer pa v tem prvenstvu do sedaj nismo imeli preveč sreče. Vsaj jutri, ko igramo prvi derbi upam, da nam bo sreča nekoliko bolj naklonjena.
Ivo Jtrnad (Breg): »Igrali bomo za točko. Zavedamo se, da je Primorec solidna enajsterica, ki razpolaga z dobrim in učinkovitim napadom. Zato bo naša škola, da igramo nekoliko bolj zaprt in ne puščamo prostosti Pavlu, Borisu in Mauru Kralju. Kljub nedeljskemu (sicer nezadovoljivemu) porazu proti Opici, mi, mislim, da trener ne bo uvedel posebnih sprememb v postavi in ker je razpoloženo dobro, upam, da nam bo uspelo priti do ene točke.«
Gaja — Libertas
Gajevci bodo sprejeli v goste solidnega nasprotnika, to je enajsterico Libertasa, ki v šestih dosedanjih tekмах še ni okusila grenkobe poraza. Gajevci, čeprav so se sedaj dvakrat podigeli (sicer s pičlim izidom), niso do sedaj razočarali. Edini problem, ki ga ima Gaja je nepad. Do sedaj praktično ni dala gola, saj je edini zadelek za Gajo avtogol Razma v derbiju z Bregom. Če do sedaj ni šlo, upamo, da bo v nedeljo boljše,« menijo navijači padriško-grojske enajsterice, ki za jutri računajo na točko Gaje.
Staranzano — Juventina
Starandžci gredo v goste solidni ekipi Staranzana, ki je do sedaj podlegla le močni Torriani. Da je ekipa Staranzana močna, priča tudi dejstvo, da je prav prejšnji nedeljo v Tržiču premagala presemelju Romano, ki je tako morala prepušiti vodstvo na lestvici Moraru. Za Juventino se predvideva jutri naporno gostovanje. Upamo, da bodo Starandžci zaigrali umirjeno in se bodo vrnili domov s točko v žepu.

3. AMATERSKA LIGA
Rojanese — Vesna
Vesna gre jutri v goste k enajsterici Rojaneseja. Po dosedanjih pozitivnih nastopih izgleda, da Vesna ne bi smela imeti težav z Rojančani. Rojanese pa je tisto moštvo, ki ga z lahkoto premagamo, ali pa ki dela preglavice vsaki ekipi. Torej Vesna ne sme podcenjevati nasprotnika, zaigraji mora odločno, predvsem pa ne sme popuščati, kajti to bi Rojančani znali izkoristiti.
Kras — Inter SS
Kras sprejme v goste ekipo Inter SS, ki v letošnjem prvenstvu nima posebnih ambicij. Če bodo Krasčevci zaigrali kot znajo bi morali odnesti obe točki.
Isonzo — Sovodnje
Sovodenjci bodo v petem kolu pred izredno težko nalogo. V gosteh se bodo namreč spoprijeli z močno enajsterico Isonza, ki ima na lestvici isto število točk kot slovenski nogometaši. Obe ekipi se bosta torej trudili, da ne bi izgubili stika z vrhom lestvice.
Da bo našim nogometašem jutri trda predača, že kaže dejstvo, da so nogometaši Isonza v minulem kolu zmagali v gosteh. Sicer pa se bodo tudi Sovodenjci predstavili z laskavo vizitko: prvi so na lestvici (sicer v dokaj številnem društvu). Moramo pa tudi omeniti, da bo po dveh tekmah odsotnosti (zaradi izključitve) končno zaigral napad mladi Butkovič, ki bo gotovo ojačil prednjo vrsto naše ekipe.
Poggio — Mladost
Po visoki nedeljski zmagi, sicer doma in proti šibkemu nasprotniku (Panzano) bodo Dobrodojci tokrat igrali v gosteh z ekipo Poggio, ki ima na lestvici točko zaostanka za našimi nogometaši. Resnici na ljubo bi bil za zastopnike neodločen izid dokaj dragocen. No, če bi Dobrodojci zaigrali odločno in samozavestno, tudi osvojitve dveh točk bi bila povsem mogoča.
Kot za Sovodenjce, velja tudi za Dobrodojce pravilo: važno je, da ne izgubijo stika s prvimi.

KOŠARKA
PROTI HURLINGHAMU
Danes in Trstu nastop Čosića
Drebi bo ob 21.00 v tržaški sportni palači na Čarbi priateljska tekma med domačim Hurlinghamom in državnim podprvakom Sinudynejem. Srečanje bo iz več razlogov zanimivo. Prvič se bo namreč Hurlingham predstavil v svoji novi postavi, ki tržaški publiki, ki dosti pričakuje predvsem od novega tučca, Američana Laurela. Za drugega tučca pa bo trener Lombardi verjetno izbral Američana Bostonia, ki se že nekaj dni mudi v Trstu. Vsekarer pa bo do ekipo uradno predstavil ob 12. uri v hotelu Excelsior.
Tudi Sinudyne je precej spremenil svoje vrste. Prišla sta dva nova tuja igralca: Američan Charlie Wells (195 cm) in svetovni prvak iz Manile Krešimir Čosić, katerega tudi pri nas že vsi poznajo.
NAMIZNI TENIS
NA POVRATNEM SREČANJU
Trst proti Smedeli dosegl pol uspeha
V četrtki je tržaška namiznoteniska reprezentanca odigrala povratno srečanje proti ekipi Smedele iz Kopa. Prvo srečanje je bilo letos septembra v Miljah in je bilo končalo z zmago domačinov, tako v moški kot ženski konkurenci. Tokrat se je tržaška reprezentanca predstavila s pomlajeno ekipo in zmagala pri moških s 5:4, medtem ko je pri dekletih (nastopale so igralke do 15. leta) slavila domača ekipa Smedele z enakim rezultatom.
Naj omenimo, da sta za tržaško reprezentanco nastopali mladi Krasčevci.

NA JESENSKEM OCENJEVALNEM POHODU SK DEVIN PO KRASU

Zmaga rojanske osnovne šole

Osvojila je kar vseh prvih pet mest - Več kot 230 udeležencev

V nedeljo je smučarski klub Devin priredil drugi jesenski ocenjevalni pohod po Krasu. Pohod je očitno uspel, saj se ga je udeležilo rekordno število ljubiteljev planin in seveda našega Krasa. Vseh udeležencev je bilo 235, število udeležencev se veča od pohoda do pohoda. To pa je lepa spodbuda.

V pripravi je že nov pohod, pomladanski, ki bo v aprilu med Devinom, Medjo vasio in Cerovljami. Udeleženci so morali med pohodom odgovorjati na vprašanja, ki so potem služila za končno uvrstitev. Iz analize zastavljenih vprašanj lahko ugotovimo, da je ostalo brez pravih odgovorov samo eno in sicer o avtorju prve slovenske posvetne pesmi. Največ

pravilnih odgovorov je bilo v zvezi s naslednjim vprašanjem: 13. 7. 1920 so fašistične sile začele zbirati narodni dom v Trstu, 28. 9. 1978 je ista drhal oskrnila spomenik štirih slovenskim herojem v Bazovici. Napisi številu prijetih in številu kaznovanih storilcev, 38 ekip od skupnih 41 je jasno odgovorilo, da ni bilo ne prijetih, niti kaznovanih. Zanimiv je tudi podatek, da so na vprašanje, ki se je nanašalo na krasno vino in trto, vsi udeleženci pravilno odgovorili in sicer 31 popolno, 10 pa delno. Prav tako so vsi odgovorili na vprašanje, katere spomenike so fašistični zlikovci oskrnili v noči med 27. in 28. septembrom. Pravilnih odgovorov je bilo 24, delno pa 17. Govor je potem bil še o Gagarinu, o zadnjem Luninem mrku, o svetovnem naslovu, ki si ga je pri košarki priborila Jugoslavija na Filipinih, o konjski uzdi, o sešalcih in drugih zanimivostih.

Po prihodu vseh ekip na cilj, bilo jih je 41, so se organizatorji lotili dela in vse pole pregledali ter izdelali lestvico, ki je naslednja:

1. o. n. šola »Bazoviški junaki«, vodja: Armani 210
2. o. n. šola »Bazoviški junaki«, vodja: Krmec 210
3. o. n. šola »Bazoviški junaki«, vodja: Ferfolja 195
4. o. n. šola »Bazoviški junaki«, vodja: Vitez 195
5. o. n. šola »Bazoviški junaki«, vodja: Posega 179
6. o. n. šola »Stanislav Gruden« Šempolaj, vodja: Lara 178
7. skupina Mirko Antonini, smučarski klub Devin 170
8. skupina Rudi Škabar 165
9. Zivko Lupinec 164
10. Simoneta 160
11. Koblice, 12. Valtar Jerjal, 13. Sandra Rebuta, 13. Sergij Antoni, 15. Piščanc, Dolhar, 15. o. n. šola »Igo Gruden« Nabrežina, 17. Rod Modrega vala, Sostič, 17. Skavtinja Nabrežina, 19. Pino Rudež, 19. Zbogor, 19. Oberdan, 19. Pavel Kalc, 19. Milan Škabar, 19. Dorina Terčon, 25. Marko Kalc, 25. Skavti iz Devina, 27. Vuga, 27. Aldo Rupel, 29. Katja Terčel, 30. Dario Zidarič, 30. Majda Černe, 32. Kristina Gabrovec, 32. August Castellani, 34. Popović, 34. Rod Modrega vala, Hrovatin, 36. Skrinjar - Marc, 37. Jožica Gherlini, 38. Rod Modrega vala 4, Jeric, 39. Rod Modrega vala 2, Košta, 40. Rod Modrega vala 3, Sostič, 41. Skupina Lešja.

Kot je iz lestvice razvidno je levi delež na tem pohodu žela osnovna šola Bazoviških junakov iz Rojana, ki je osvojila kar pet prvih mest (v sloji je moč) in tako odnesla tri pokale ter dve medalji. Manj sportne sreče so imeli udeleženci Rodu Modrega vala z Opčine. Nadaljnje nagrade je organizator takole razdelil: pokala za najste-

Oglejmo si spored tekem:

1. kolo: 28. 10. - ob 17. uri na Proseku Kontovel - Breg
2. kolo: 30. 10. - ob 16. uri »1. maj« Bor - Polet Počiva: Sokol
3. kolo: 13. 11. - ob 16. uri »1. maj« Bor - Kontovel
4. kolo: 21. 11. - ob 16. uri v Dolini Breg - Sokol Počiva: Polet
5. kolo: 4. 11. - ob 17. uri na Proseku Kontovel - Polet
6. kolo: 11. - ob 14.30 v Nabrežini Sokol - Bor Počiva: Breg
7. kolo: 11. - ob 14.30 v Nabrežini Sokol - Kontovel
8. kolo: 9. 11. - ob 16. uri v Dolini Breg - Polet Počiva: Bor
9. kolo: 16. 11. - ob 16. uri v Dolini Breg - Bor
10. kolo: 18. 11. - ob 14.30 v Nabrežini Sokol - Polet

Max

TELOVADBA
Andrianov svetovni prvak
STRASBOURG — Sovjet Nikolaj Andrianov je osvojil naslov svetovnega prvaka na SP v gimnastiki v Strasbourgu. S 117,200 točke je v mnogobojni prehitel na končni lestvici Japonca Kenmoca (116,550) in svojega rolačka Dilitina (116,375).

ŠAH
BUENOS AIRES — Predsednik mednarodne šahovske zveze (FIDE) Max Euwe je v argentinskem glavnem mestu uradno odprl šahovsko olimpijado. Za moške bo to 23. olimpijada, za ženske pa sedma.

Pri moških nastopajo reprezentance 67 držav, ženskih reprezentanc pa je 31.

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 28. OKTOBRA 1978

JUTRI

NEDELJA, 29. OKTOBRA 1978

ATLETIKA
ZAKLJUČNO
ŽENSKO TEKMOVANJE
14.30 v Trstu, Grezar
Nastopa tudi Bor

NOGOMET
KADETI
14.30 v Trstu, Campanelle
Stock - Primorec

NOGOMET
PRIMORJE - Cave
14.30 v Proseku
Primorje - Cave

NOGOMET
16.15 v Trstu, Ul. Flavija
Edera - Breg

NOGOMET
15.30 v Stanzu
Juventina - Lucinico

NOGOMET
15.30 v Dolini
Breg - Zaulc

KOŠARKA
MLADINCI
16.00 v Trstu, Sportna palača
Hurlingham - Jadran

KOŠARKA
17.00 v Dolini
Bor - Stella Azzurra

KOŠARKA
16.00 v Ljubljani, dvorana Slovana
Ljubljana - Bor

MINIBASKET
PRVENSTVO Z&R
17.00 na Kontovelu
Kontovel - Breg

JUTRI
NOGOMET
2. AMATERSKA LIGA
14.30 na Proseku
Primorje - Zarja

JUTRI
NOGOMET
14.30 v Staranzanu
Staranzano - Juventina

JUTRI
NOGOMET
14.30 v Bazovici
Gaja - Libertas

JUTRI
NOGOMET
14.30 v Trebčah
Primorec - Breg

JUTRI
NOGOMET
14.30 v San Pieru
Isonzo - Sovodnje

JUTRI
NOGOMET
14.30 v Poggio
Poggio - Mladost

JUTRI
NOGOMET
9.45 na Opčinah
Rojanese - Vesna

JUTRI
NOGOMET
14.30 v Križu
Kras - Duino

JUTRI
NOGOMET
11.00 v Stanzu
Juventina - Pro Gorizia

JUTRI
NOGOMET
9.15 pri Domju
Portuale - Breg

JUTRI
NOGOMET
10.45 v Križu
S. Nazario - Vesna

JUTRI
NOGOMET
10.00 v Trebčah
Primorec - Primorje

JUTRI
NOGOMET
11.30 v Zavljah
Zaulc - Kras

JUTRI
NOGOMET
10.00 v Miljah
Fortitudo - Breg

KOŠARKA
PRIJATELJSKA TEKMA
10.30 v Dolini
Bor - Jadran (Klani)

KOŠARKA
10.30 v Sežani
Kras - Kontovel

KOLESTARSTVO
NA KRONOMETER TRST - OPČINE
9.30 v Trstu (Ul. F. Severo)
Nastopa tudi Adria

TENIS
Franulović presenetil
TOKIO — Na teniškem turnirju za veliko nagrado Japonske je Jugoslovan Željko Franulović pripravil doslej največje presenečenje turnirja. V četrtini finala je namreč premagal favorita Američana Edia Dibba v samih dveh setih: 6:3 in 6:3. Franulović se bo tako v polfinalu pomeril z drugim Američanom Patom Duplejem, ki je premagal Avstralca Mastersa s 3:6, 6:0, 6:2.

TENIS
V drugem polfinalnem srečanju pa bosta igrala Italijan Panatta, ki je v četrtinfinalu s težavo opravil z domačinom Junom Kukejem (6:4 in 6:4) ter Britanec Mottram, ki je premagal Saviana (ZDA) s 6:1 in 6:2.

NOGOMET
PERUGIA — Roma in Inter imata na svojih igriščih že dalj časa posebne televizijske naprave za takojšnjo kontrolo publike na tribunah v primeru incidentov.
Tej pobudi se je pridružil še Perugia, ki bo od nedeljske tekme dalje imela na tribunah tri kontrolne televizijske kamere, ki bodo primerno opremljene za to posebno nalogo.
Voditelji Perugia so do te pozitivne odločitve prišli po nedavnih incidentih, ki so se dogajali med in po tekmi Perugia - Fiorentina.

AVTOMOBILIZEM
PARIZ — Na seji vrhovnega sveta avtomobilske zveze (CSI) so večer sprejeli nekaj novih pravil za razjasnitev prvenstva formule ena za leto 1979. Vsa moštva, ki bi se rada prvenstva udeležila, bodo morala že sedaj poročati o svojih namerah, finančnem stanju in se morajo že sedaj obvezati, da se bodo udeležila vseh preizkusov, od VN Argentine (28. januarja) do VN ZDA (7. oktobra).
Vsekarer so to šele prve odločitve, saj se do te seje pričakuje marsikatera važnejša odločitev.

SK DEVIN
obvešča, da bo predsmučarska telovadba v občinski telovadnici v Nabrežini ob torkih in četrtkih od 18. do 19. ure.
Začetek bo v torek, 31. oktobra. Zainteresirani se lahko vpišejo kar ob urah telovadbe.

MIŠKO KRANJEC

Nekoč bo lepše

(Dve povesti)

28.

V petek zvečer ji je dejal: »V nedeljo se odpeljeva ven... na izlet. Ali hočeš?« Bil je ves sijoč, kakor da si od tega obeta neskončno mnogo lepega, a tudi rešitev sam!

Začudila se je in začela pomisljati. Ko je videl njeno obotavljanje, je dejal odločno: »Nič! Karti sem že kupil. Vedno samo čepiš doma! Potreben ti je sprehod, razvedrilo!« — Kakor vedno, je pomislila na otroke, kar ji je tudi povedala. Oprekal ji je: »Saj ne bodo prvič sami doma. Jih boš kaj kupila in bodo zadovoljni!«

Ko sta se poslavljala, mu je obljubila, da pojde. Zavedala se je, da ni prav, če pušča otroke same doma in išče sebi zabave, in celo se v nedeljo, ki je bila edini dan, ko so bili skupaj, si vse povedali, napravili sprehod iz mesta in je nazadnje bilo tako lepo. Vendar zdaj o tem ni hotela odločiti se v duši — da, prav v duši, ker tam so se oglašali ugovori — pač pa se je nazadnje opravičila in se potolažila: »Saj bo minilo in potem bomo vedno sami skupaj!«

Polastila se je je globoka vznemirjenost.

Jutro je bilo lepo. Mesto je sicer ležalo v megli, ki se ni in ni mogla razklati, za meglo pa se je obljubljalo sonce. Andrej je že čakal na postaji. Stisnila sta si roke. Čutila sta neskaljeno, drobno, sladko radost. Vse togo, trdo, vse »načelno« je odpadlo z njiju, življenje se je razodevalo pred njima naravnost.

V kupeju se je stisnila k njemu, rekoč: »Hladno je. Nič ne kurijo. Ti me malo ogreji!« K temu je še dodala: »Če si sploh kaj vreč!« V njun razgovor se je prikradla lahkotnost, ki pa Andreja tokrat ni prav nič morila. Bil je celo vesel, da je lahko pobegnil večnemu vrtnanju, ki se je zadnje čase razpredlo med njima. Kar občudoval je: tokrat se mu je zdela drugačna Dana, nič podobna večeršnjaj, ki je prihajala k njemu na dom, mu prinašala vedrino, odhajajoč pa zapuščala vse samo še bolj za megleno, pušobno, prepredeno z neresljivimi ugankami te zapletene stvarnosti.

Za šmarno goro se je megla razklatila. Vrhovi gora so vstajali v blestečem soju jutranjega svitanja. »Kako krasno je tu!« je zašepetala preprosto, brez narejene zavzetosti, kar mu je nadvse ugajalo. Ni imel rad deklaratorske navdušenosti, ki vzkipi in se naglo poleže, da je potem človek le še bolj hladen in surov. Ves čas je držal za roko, za prste, ki so se ogreli. Čutil je umirjen utrip njenega srca. Zahotelo se mu je, da bi se tako držeč se za roko, tesno drug ob drugem, peljala v samo neskončnost. Gledala je skoz okno gore, gozdove, vasi, potem spet njemu od blizu v obraz; iskala je njegovih oči in se mu nasmehnila. Čutil je, da je njegova. Brezupno pa ga je bolelo, ko je pomislil, da je ta pojem »njegova«

omejen vsestransko, po popolnosti in časovno, da se skriva za neresljivimi vprašanji svojega življenja.

Od postaje sta izbrala zložno pot med gore. Nikamor se jima ni mudilo: bilo je potrebno zgolj, da se zvečer vrneta. Postajala je čedalje bolj razgrizana, skoraj že kar preveč: kakor dekle pri osemnajstih letih. Presenečala ga je s svojo neposrednostjo, s polnostjo življenja. Vsa je kipela. Razpela si je plašč, njeno telo je izraziteje izstopilo. Njen obraz je bil sijoč!

Bila sta sama na poti. Ko ga je gledala, še vsega napetega, ga je nenadoma potegnila za roko, ga spustila in stekla naprej ter mu klicala: »Ujemi me, če me moreš!« Zdrknila je s poti v gozd, tekla lahkotno. Kolman se je moral trgati iz svoje togosti. Ni se mu še dalo v to naraščajoče kipenje. Vendar je stekel za njo. Ko jo je upehano, globoko zajemajočo sapo ujel, mu je omahnila v naročje. Njene oči so bile polne svojevrstnega soja. Ne, takšne še ni videl, takšne ni poznal! Takšno si je želel. Čutil je, da se takšni ne bi iztrgal iz njega čara. Njeno telo mu je obviselo volhko v rokah, čutil je vse oblike tega telesa, kakor nikdar doma. Tu se je »sobna, posteljna, telesnost umaknila nečemu novemu, čistjšemu. In tisto dom je konec koncev bilo prikrito svetu. Tu pa je Kolman imel občutek, kakor da so mrtve stvari oživele — vse to dreve, zapoznele cvetje, kamenje — in sploh vse je priča njune ljubezni, vse hoče to ljubezen s stoterimi nitmi povezati v neločljivo večnost. Zarko sonce, ki se je divigalo že nad vrhove, je ozarilo njuno ljubezen, jo pove-licevalo in blagoslavljal.

»Tako se mi zdi,« je dejal nazadnje zavzeto in že se je tudi sam predal opojnosti, »da vse poje... poje

ljubezni. Samo drobno je treba prisluhniti in že ti od povsod zazveni. Lepota je povsod razlita — v skali, v vrhovih gora, v sončnem blešku, v dreviu, rastlinah, rožah, v rosinah kapljah in v potoku. Z lepoto pa je prepojena ljubezen. Le človek se ukvarja in ubija z vprašanji, ki morda niso prav nič pomembna, in prezre ljubezen, ki mu diha od povsod zarka, lepa. — Mi boš darovala svojo ljubezen brez pridržka?«

»Mar ti je ne darujem?« je odvrnila svetlih oči.

»Skopo, s pridržki,« je rekel. »Ne greš z menoj... za vedno.«

»Ne načenjal znova,« je dejala smeječ se, a vendar z resno pretinjo. »Poklicala bom svoje otroke v te gore! Pri njih se pesem konča!« Zadelo in preplasil ga je. Čez čas pa je, kakor da je obšel te otroke, nadaljeval:

»Pomisli — prišla bo pomlad, med skalami bodo vzcvetele rože, ozelenela bo bukev. Kako čudovito je, ko v gori zapoje kukavica. Če me boš še rada imela, pojdeva vsak drugo nedeljo v gore! Lepo bo!«

»Pojdeva, če me boš še rad imel,« ga je popravila ona toplo. Čez čas je dodala: »Rada imam lepe, cvetoče pomladi...«

»Skoda,« je rekel Andrej, ko sta na večer sedla na vlak, »kar je lepo, tako naglo mine. Prekratek je bil ta dan. Moral bi se vleči v neskončnost.« Dana je molčala. Molčala, je tudi potem, ko se je vlak že zganil. V kupeju niso svetili. Ljudje so bili nalučeni drug k drugemu. Stisnila se je tesno k njemu, se ga oklenila in zdelo se je, da bo dremala. Njegova roka je oblezala na njenih plečih, igral se je z lasmi na njenem tilniku.

»Pripoveduj,« je zaprosila kakor otrok.

Z UVODNIM POROČILOM SENATORJA ARMANDA COSSUTTE

V BOLOGNI ZAČETEK KONFERENCE KOMUNISTIČNIH UPRAVITELJEV

V nedeljo zaključek s posegom tajnika KPI Berlinguerja

BOLOGNA — Z uvodnim poročilom senatorja Armanda Cossutte se je v Bologni začela vsedržavna konferenca komunističnih upraviteljev, na kateri bodo podali obračun treh let dela v deželnih, občinskih in pokrajinskih upravah po volitvah leta 1975. Junija ter določili smerice za nadaljnje pobude do prihodnjih volitev 1980. leta. Konferenca se udeležuje štiri tisoč upraviteljev, ki v bistvu zastopajo 56 od sto italijanskega prebivalstva. Konferenca se bo zaključila jutri s posegom tajnika KPI Enrica Berlinguerja.

V svojem poročilu pravi senator Cossutta, da se vztrajno govori o tem, da so bili rezultati mnogega načina upravljanja, ki so ga zagovarjali komunisti 15. junija 1975, dokaj slabi. To pa je odvisno predvsem od tega, ker so nekateri delali utvare in postavili cilje, ki jih nikoli ni bilo mogoče doseči. Cossutta je vsekakor podčrtal vrsto dobrih rezultatov, ki

so jih komunisti dosegli, tako na področju upravljanja, kot na področju javne morale ter ukrepov za decentralizacijo, ki so se uresničili z ustanovitvijo rajonskih konvult. Pri tem je še poudaril, da so osrednji organi države kolebali pred napadi, katerih tarča je bila zadnja leta demokratična ureditev, medtem ko so občine in dežele bile razčlenjene ugan, kar so v bistvu bili proračuni prejšnjih uprav. Dodal je tudi, da danes občine niso črtnjeve, medtem ko to ne uspeva centralnim državnim ustanovam. Komunisti so menja, da mora biti načrtovanje vsedržavnega značaja, dežele in krajevne uprave pa morajo imeti pri tem besedo v fazi, ko se niso bili določeni končni cilji.

Komunisti so v številnih primerih izboljšali proračune posameznih javnih uprav, ali pa vsaj prispevali k razčlenjenju ugan, kar so v bistvu bili proračuni prejšnjih uprav. Dodal je tudi, da danes občine niso črtnjeve, medtem ko to ne uspeva centralnim državnim ustanovam. Komunisti so menja, da mora biti načrtovanje vsedržavnega značaja, dežele in krajevne uprave pa morajo imeti pri tem besedo v fazi, ko se niso bili določeni končni cilji.

Posebno poglavje je Cossutta po-

svetil odnosom partije do vlade, za kar bosta odločilni dve točki: triletni načrt, kot jamstvo za načrtovani razvoj investicij na jugu ter ravnavesje pri določanju žrtve, še zlasti kar zadeva razdelitev bremen za izboljšanje javnih stroškov. Od teh dveh točk je odvisno stališče, ki ga bodo imeli komunisti do vlade. Pri tem pa je poudaril, da KPI ne išče pretveze, da bi izstopila iz večine.

Poleg borbe za demokratizacijo državnih ustanov se KPI zavzema za gospodarske in družbene reforme. S tem v zvezi je Cossutta omenil, da je ena od najpomembnejših postavk pri načinu upravljanja komunistov restrukturacija in razvoj javnih in državnih storitev. Sindikalni boj uslužbencev javnih služb, ki je prišel do izražaja z zadnjimi stavkami nekaterih kategorij (gre za obliko boja, ki so včasih odločno zgrešene), mora privedi do razprave s tistimi, ki se jih poslužujejo. Ljudske množice morajo zagovarjati enotne oblike boja za doseg splošnih interesov skupnosti.

V zvezi z odnosi s socialisti je Cossutta dejal, da je zadnje čase prišlo do resnih nasprotij. «Ne vem, je dodal, če je mogoče reči, da so se pojavili po zadnjem vsedržavnem kongresu PSI, gotovo pa je, da so se po njem zaostriili. Nato je rekel, da so zadnje čase nekateri primeri krize onemogočili dejavnost nekaterih odborov, najbrž brez posebno tehtnih razlogov. KPI ne bi hotela, da bi prišlo do nadaljnjih podobnih primerov. Cossutta je spet poudaril, da je KPI za linijo enotnosti s PSI, o čemer ne more biti razprave ter je zavrnil socialistično polemiko, češ da je partija postopila krščanski demokrati. Gre za neutemeljeno kritiko, je dejal Cossutta in takoj poudaril, da je res prav nasprotno. PSI naj bi večkrat vzpostavila preferenčne odnose s KPI brez KD, ali pa s KD brez KPI. Kritika socialistov ni pravična, pravi Cossutta, ker ne obstaja os KD-KPI, temveč samo iskanje sodelovanja med levico in krščansko demokracijo. Pri tem je poudaril koristnost politične «širokih sporazumov».

Ob koncu Cossuttovega poročila, je spregovoril tudi Aldo Aniasi, ki odgovarja za krajevne ustanove pri socialistični kritiki. Aniasi je rekel, da Cossuttovo poročilo ne prinaša nič novega v primerjavi s stališči KPI v zadnjih dveh mesecih. Poročilo je bilo zelo polemično, a išče pravi nasprotja kot enotnost. Sploji je poročilo zelo malo avtoritativno, kljub položaju v nekaterih krajevnih ustanovah ter na vsedržavni ravni in bi hotelo prikazati v izredno pozitivni luči obračun zadnjih dveh let vladne in parlamentarne dejavnosti, je rekel Aniasi. (IF)

SOFIJA — Gobo velikanko so našli v severnovzhodnem delu Bolgarije, v pokrajini Šibumen. Goba je namreč petra kar dva metra in tehta čez osem kilogramov. Goba velikanka je posebne vrste užitni gobe, ni pa bilo mogoče dognati starost te izredne gobe.

Zunanji minister NDR pri Pertiniju

Predsednik republike Pertini je včeraj sprejel zunanjega ministra Nemške demokratične republike Oskarja Fischera, ki je na uradnem obisku v Italiji. Pogovoru je prisostvoval tudi šef italijanske diplomacije Arnaldo Forlani. Fischer gre danes tudi k papežu Janezu Pavlu II. (Telefoto ANSA)

TERORISTIČNE AKCIJE SO NAJHUJE PRIZADELE MESTI BENETKE IN PADOVO

Val atentatov včeraj v severni Italiji Precejšnja škoda, vendar brez žrtev

Tarče atentatov so bile ustanova IACP, zavarovalnice in stanovanja javnih uslužbencev

BENETKE — V pretekli noči so neznanci v Benetkah in okolici izvedli vrsto atentatov, med katerimi je bil najhujši atentat na sedež IACP, kamor so se neznanci vtihotapili ob poltruh ponoči skozi stranska vrata, ki vodijo na notranje dvorišče. Nato so dosegli drugo nadstropje, kjer ima svoj urad predsednik IACP, poslanec KD Gianfranco Rocelli. Tla so polili z vnetljivo tekočino in jih nato zažgali. «Ogenj» se je kmalu razširil tudi na druge urade. Požar je pri v opazil neki karabinjer, ki je takoj poklical gasilce. Ti so preprečili pravo tragedijo, v zgornjem nadstropju namreč stanuje čuvaj s svojo družino, a nihče se ni zavedel požara, ki je načel že podstrešje.

Po prvih ocenah znaša škoda dobrih petdeset milijonov lir. Na steno poleg vrat v Rocellijevem uradu, so atentatorji pustili napis «komunistični organizirani proletarij», zraven napis pa so še narisali mitraljez in srp. Policija meni, da je bil atentat organiziran že dolgo časa. Podrobnosti o atentatu so bile izbrane ure (med obdobjem nočnih čuvajev), dokazali so, da so zelo dobro poznali razporeditev uradov tudi tistega dela stavbe, kamor ne zapadajo osebe nimajo vstopa. Sklepajo, da atentatorji ni bilo toliko do tega, da prizadejejo sedež IACP, kakor samega Rocellija, ki je v parlamentu poročevalec o zakonu št. 513. Ta zakon predvideva namreč prilagoditev najemnim vseh državnih stanovanj.

To je že tretji in najhujši atentat na sedež IACP v Benetkah (v

prejšnjih dveh so zažgali le vhodna vrata in škoda ni bila velika). Približno ob isti uri so neznanci zažgali več nekega mladinskega kluba. Posledic ni bilo, saj je mimoidočim uspelo pogasiti ogenj.

Zrtev atentata je postal tudi Ferruccio Bellati, direktor univerzitetne podporne ustanove inštituta za arhitekturo. Neznanci so mu v stanovanje vrgli zažgalno steklenico. Hudega ni bilo, saj se je o tem Bellati zavedel kmalu zjutraj, ko je videl delno zažgana vrata in pocerlani zid.

V Mestrah so vrgli v urade Alleanze Assicurazioni strašilo bomba; tudi tukaj je bila škoda neznatna.

Za vse te atentate so si prevzeli odgovornost komunistični organizirani proletarij. Pripisali so si tudi atentat v Chioggi, ki pa jim je spodletel, a so zagotovili, da bodo prihodnjič bolj pazili. Tudi atentata v Rovigu, so izjavili, so sami pripravili. Vsaj tako je po telefonu sporočil moški glasu tiskovni agenciji ANSA.

V Chioggi so namreč poskušali poškodovati vodovod, a zaman. V Rovigu, kjer so vrgli 2 zažgalni steklenici in izstrelili nekaj strelov proti stanovanju predsednika občinskega prevoznega podjetja, Tullia Casaleja in proti bivališču upravnega direktorja IACP, Roberta Rigolina, ki je bil tudi demokratski župan v Lendinari, je škoda malenkostna.

V Vicenzi sta se atentata na župana iz Thienega in pokrajinskega tajnika KD Camilla Cimentija, ter na urade gradbenega podjetja Cosma, katerega lastnik je Piero Malturo, izjavila. Cimentij je namreč takoj zapazil, da z njegovim avtomobilom nekaj ni v redu. Podtaknili so mu namreč slabo izdelano bombo, ki ni eksplodirala, kot tudi ni prišlo do eksplozije na dvorišču podjetja Cosma.

Tretji atentat (vedno v Vicenzi) pa je uničil avtomobil industrijskega Giuseppe Berrette. Neznanci so mu ga polili z bencinom in ga nato zažgali.

Tudi v okolici Vicenze v pretekli noči teroristi niso mirovali. Streljali so proti stanovanju predsednika IACP, Minaretta ter oddali nadaljnjih pet strelav proti bivališču Sergia Brusadina, ki je odbornik za gradbeništvo v občini Bassano. Nadalje so neznanci vrgli bombo na parkirišče družbe ENEL, ki je pri eksploziji poškodovala nekaj vozil.

Lahko se reče, da v Padovi teroristi ne mirujejo, saj so se v pretekli noči večkrat oglašili. Najhuje je bil poškodovan sedež IACP, kjer je bila eksplozija zelo huda, saj so v vseh sosednjih zgradbah popokale šipe. Nadalje so sledili atentati na direktorja univerzitetne menze Walterja Perpeolo, (ta dva atentata so izvršili komunistični organizirani proletarij), na upravo podjetja SIP, agencijo Alleanza Assicurazioni, na stanovanje funkcionarja družbe SIP, Gorgia Cartellazza, na garažo župana Piove di Sacco, Bruna Sanavie, na občinski tehnični urad ter na urad za delo. Za te atentate si še nihče ni prevzel odgovornosti.

V La Spezi sta dva mladeniča zažgala nekaj bencinskih črpalk, ki pa zaradi vzgajene varnostne naprave niso povzročile požarov. Nista hotela obrazložiti svojega dejanja policiji, ki ju je takoj prijel; eden je izjavil, da je anarhist, drugi pa o svojih političnih idejah sploh ni hotel spregovoriti.

V Bologni so neznanci zažgali smeti v bolnici S. Orsola. Mladenčki glas je telefonsko sporočil ANSA, da so to izvedli «Nuclei sconnolti per la sovversione urbana».

WEST BROMWICH — Po dvurnem avtomobilskem zasledovanju je policija zajela 36-letnega Barryja Kennetha Williamsa, ki je v trenutku blaznosti prijel za lovsko puško in ustrelil štiri ter hudo ranil pet oseb.

kakor tudi atentat na šolsko skrbništvo. Škoda je minimalna, le da se ne ve ali je to neslana sala kakoga mladeniča, ki ga je «emoda» o atentatih navdušila, ali kaj resnejšega.

Tudi v Rimu je agencija ANSA dobila telefonsko sporočilo o atentatih, ki so se zgodili v Rimu. Moški glas, z izrazitim rimskim naglasom, je sporočil, da so izvršili atentate na dve sekciji KD, na zavarovalnico in na knjigarno «Comunione e Liberazione» in na sekcijo PSDI v tuscolanski četrti. Prišlo pa je še do nekaterih manjših atentatov, ki niso povzročili velike škode (ml)

Za rešetkami kar 23 razpečevalcev mamil

TERAMO — Policijska in karabinjerska služba za preprečevanje

PO DESETH DNEH INTENZIVNEGA ODRSKEGA ŽIVLJENJA

Drevi se bo spustil zastor nad Borštnikovim srečanjem

Tri uprizoritve Drame SNG iz Maribora

(Od našega poročevalca)
MARIBOR — Danes zvečer se slovesno zaključuje 13. Borštnikovo srečanje. V večernem programu nastopila Mladen Sarmata in Nada Klesterka s križevimi «Baladami» Petrice Kerempuha. Recitalu bo sledila slavnostna podelitev Borštnikovih nagrad in Borštnikovega prstana. Zastor se bo tako zagnal nad veliko gledališko manifestacijo.

Občinstvo je v desetih gledaliških dnevih lahko gledalo vrsto kakovostnih predstav, sledila so še številna gostovanja v raznih večjih in manjših slovenskih središčih. Prirejenih je bilo vsak dan po več spremeljnih manifestacij, Borštnikovo srečanje je brez dvoma najbogatejša panorama slovenskega gledališkega ustvarjanja. Slednje pa je znova dokazalo svojo vitalnost in kakovost.

Premišljeno oceno srečanja bodo objavili drugi, lahko pa že sedaj zapišemo, da se pri gledanju dobrih predstav gledalec moč-

no prepiča v pomen, ki ga ima teater. Njegove funkcije ne morejo nadomestiti ne radio ne televizija in ne film. Živa predstava najde v stiku z občinstvom poseben čar. Zaradi tega ni za čim širšo popularizacijo gledališke umetnosti odveč noben napor. Borštnikovo srečanje ima tudi pri tem delu svoj velik pomen.

V četrtek so bile na sporedu tri predstave, in sicer «Križa» R. Golouha, «Intervju» Matjaža Kmecla in Cervantesove «Tri medigre». O tej predstavi, ki so jo izvedli slušatelji Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, smo že pisali. Drama «Križa» je v režiji J. Babiča izvedla mariborska Drama SNG. Delo prikazuje delavske boje na Slovenskem po prvi svetovni vojni in osvetljuje lakratne spore, zablude in kapitalistično zatiranje. Sam avtor Rudolf Golouh je v biltenu, ki ga izdajajo ob priložnosti Borštnikovega srečanja zapisal: «V Križu je zapeta Zaloška cesta, zaradi napad Orjuna na Trbovlje, ciljni zalet delavskih množic v prvih letih po (prvi vojni) nestrpni medsebojni boji in spori, gospodarski problemi, množično izseljevanje na brezposelnost obsojenega ljudstva, nasilna politika oblastnikov. Režiser Babič je uprizoril kolektivno dramo s smislom za koralnost in učinkovitimi scenskim prizori.

Na malem odru je prav tako Drama SNG iz Maribora uprizorila Kmeclovo igrano «Intervju». To je napeta, dramatična zgodba o psiholoških in etičnih vprašanjih bivše partizanke, ki so ji dogodili v zvezi z bratom in posvojenjem močno zagrenili eksistenco, hkrati pa izostrili v njej dvome in negotovost nad dogajanjem celotnega življenja. Edina trdna točka ostane stari ženi vera v pravičnost idealov NOB. To je njena rešilna nit v gluhem in razsekanem življenju.

Včeraj pa je mariborska Drama SNG izvedla delo Petra Šafferja «Equus». Igra je režiral Branko Gombac. V nočnem programu je nastopil zagrebški teater v gosteh z delom G. Feydeauja «Gospod Lovca». Danes popoldan bo izven tekmalnega programa Presnetoplo gledališče iz Kranja nastopilo z igranjem morije in «Carolina».

Igra je bila proglajena za najboljšo amatersko predstavo Slovenije. Uprizorjena bo izven tekmalnega programa. V večernih urah pa bo, kot smo že zapisali, slovesno zaključek Borštnikovega srečanja s podelitvijo nagrad in Borštnikovega prstana.

ACE MERMOJA

V ITALIJI JE VČERAJ KOTIRAL LE 795,75 LIRE

Ponoven hud padec ameriškega dolarja

Silna zaskrbljenost v mednarodnih gospodarskih in finančnih krogih - Bojazni italijanskih operaterjev

RIM — Vrednost dolarja se vedno neazdravljivo pada kljub Carterjevemu najnovejšemu gospodarskim ukrepom in kljub nedavnemu razvrednotenju zahodnoevropske marke. Pri nas v Italiji je dolar včeraj veljal komaj 795,75 lire proti 884 dne 1. junija letos, 870 dne 2. januarja t.l. in 880 nato pred letom dni.

Vnovična in tolikšna ošibitev ameriške valute je kajpak izzvala v bančnih in finančnih krogih silno vznemirjenje. Gospodarstveniki in borzni agenti izražajo bojazni, da utegne drsenje dolarja navzdol sprožiti nekažno verzično reakcijo, ali bolje druge negativne pojave na svetovnem denarnem trgu, ki bi jih bilo prav težko ohraniti pod nadzorstvom. Trenutna težnja operaterjev je prodati čimveč dolarjev, kar je pač seveda razumljivo.

Nekateri ugotavljajo, da je novemu dolarjevemu spodrsanju botrovala med drugim odločitev arabskih držav proizvajalk olja, ki je v ozvezo surovega petroleja, da se iznebi obdobja dela svojih dolarških rezerv ter jih nadomestijo s krepkejšimi evropskimi valutami. Dejstvo je vsekakor, da mednarodna speculacija nikakor neče pojejnati in da se spravlja prav osebno odločno zlasti nad ameriško tržišče. V resnici lahko opazujemo najzadnejše padce dolarja skoraj vselej ravno na newyorškem valutnem trgu, in sicer med začetnimi vsakodnevnimi operacijami.

Japonski emisijski zavod je bil včeraj prisiljen nabaviti kar milijardo dolarjev, da bi preprečil nadaljnje slabšanje ameriške valute in z njim pretirano okrepitev jena, vendar zaman.

Kaj menijo v Italiji? Z ene strani je tukajšnjim gospodarstvom in finančnim krogom položaj dolarja, kakršen je sedaj, dobrodošel: država je močno zadolžena z inozemstvom, dolgov pa so skoraj izključno izraženi v ameriških dolarjih; to pomeni, da se z dolarjevo ošibitvijo dolgov manjšalo, oziroma zadobivajo realnejšo podobo.

Na drugi strani je pa zaznavna tudi dokaj silna zaskrbljenost zaradi možnosti silno negativnih učinkov na nadaljnji razvoj mednarodne trgovine, kakor tudi na gibanje cen surovinam, tako se posebno nafte, o kateri se še siri glas, da se bo v kratkem podražila za 15, če ne celo za 30 odstotkov. Italijanski finančni izvedenci se boje pravzaprav še najbolj posledic, ki bi lahko spreminile že tako majavno ravnotežje italijanske zunanjetrgovinske dejavnosti.

Padec dolarja narekuje namreč mnogim izvoznikom, da že vnaprej oddajo svoje dolarške dobice, kar pomeni, da zaračunajo dobice blagovne dohate t. im. v uvoznikom po vnaprej določenih, fiksnih, cenah. Na splošno pa uvozniki zavlačujejo z nabavami v upanju še nadaljnje ošibitve dolarja, saj bi jih v tem primeru uvoženi izdelki manj stali. Ko bi se dolar v kratkem nenkrat popravil in pričel naglo rasti, bi se kajpak cene tujega, uvoznega, blaga povisale, medtem ko bi ostale cene italijanskega, izvozu namenjenega blaga nespremenjene. (dg)

Zasedanje vsedržavne konference deželnih konzult za izseljenstvo

SENIGALLIA — Včeraj popoldne se je v Senigallii pričela prva vsedržavna konferenca deželnih konzult za izseljenstvo in deželnih u-

BEGIN TVEGA DOKONČNO RAZBITJE MIROVNIH POGAJANJ

Slaba kri med Ameriko in Izraelom zaradi usode Cisjordanije in Gaze

Protiameriška demonstracija v Tel Avivu - Arafat: Boj Palestincev neizprosen

TEL AVIV — Pred tukajšnjim veleposlaništvom ZDA se je včeraj dopoldne odvila mirna demonstracija kakih 200 ameriških židov. Protestirali so zaradi Vanceove ostre reakcije na Beginovo napoved o pomnožitvi izraelskih naselij na zasedenih arabskih ozemljih, to je na območju Cisjordanije in Gaze. Demonstranti so razen tega izročili diplomatskemu osebju petico, s katero v imenu dobrega pol milijona članov ameriške židovske organizacije «Bnei Brit» zahtevajo, da Bela hiša premesti svoje veleposlaništvo iz Tel Aviva v Jeruzalem. Kakor velika večina držav na svetu, pa ZDA ni priznala tega mesta kot upravnega in političnega središča Izraela.

Včerajšnja manifestacija je le odraz slabše krvi, ki je nastala med telavivsko in washingtonsko vlado zaradi tolikšne zaostritve Beginovega že tako nepopustljivega stališča glede načina rešitve bližnjazgodnje krize.

Z izdatkom 15 milijonov dolarjev nameravajo izraelske oblasti ustvariti na cisjordanjskih in Gazinih tleh več novih naselij oz. tam naseliti, kakor je pojasnil Dajan, dvesto družin, in sicer po 15 dnevno, vendar šele po izteku treh mesecev, kolikor naj bi se trajala mirovna pogajanja z Egipciom.

Namerno o množičnejši kolonizaciji arabskih območij sta Carter in Vance označila kot «izzivanje» in

resno zapreko na poti k zaključku pogajanj. To je izrazil pri Beginu in njegovih sodelavcih ogorčenje, češ da je ameriški predsednik že med dogovarjanjem v Camp Davidu zvedel za ta izraelski načrt, da od svojca begin ne poudaril, da od močnega glasa nikakor ne bo odstopil, s čimer je dejansko dal razumeti, da je pripravljen tvegati razdor med Izraelom in ZDA ter seveda tudi neuspeh zdajšnjih, sicer prekinjenih pogajanj v Washingtonu.

Begin je očito hudo zameril po močniku ameriškega državnega tajnika Saundersa, da se je med nedavnim poslanstvom na Bliznjem vzhodu sešel tudi s palestinskimi vodjaki v Cisjordaniji in jim tako rekoč obljubil, da se tako cisjordanjsko območje in Gaza kot arabski del Jeruzalema po izteku petletne upravne avtonomije, ki je bila začrtana v Camp Davidu, vrnejo pod arabsko suverenost. Dajan, ki se je z Weizmannom vrnil v Washington, je brž potegnil z Beginom, medtem ko v Kairu zaenkrat diplomatsko molčijo.

Nasprotno je vodja palestinskega osvobodilnega gibanja Arafat ostro napadel Sadata, Begin in Carterja, češ da v Washingtonu kujejo smrti no zaroto proti Palestincem, ki pa ne bodo nikoli popustili in slej ko prej dvignili lastno zastavo v samem Jeruzalemu. (dg)

Umor komunista na Sardiniji

NUORO — Včeraj ponoči so iz zasebe ubili 44-letnega zidarja Giulia Loia iz Lule nedaleč od Nuora. Bil je dolgotletni član italijanske komunistične partije. Ustreljen je bil s puško nabito s šibrami, ki so ga iz neposredne bližine zadele v prsi in glavo.

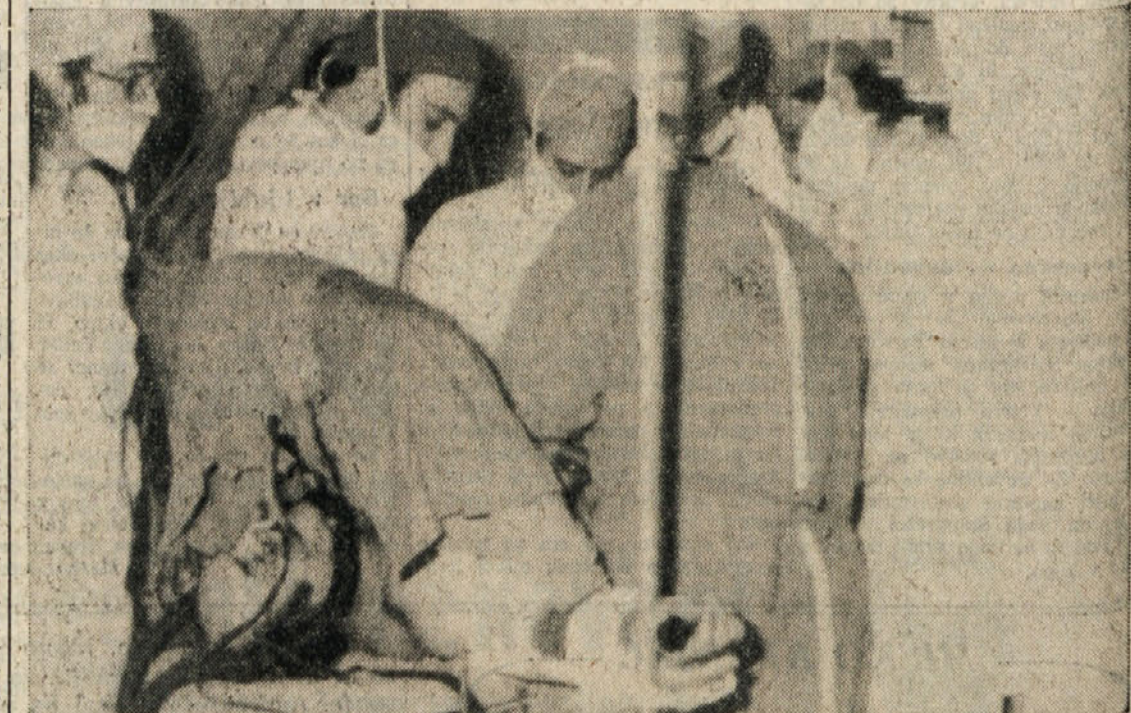
Preiskovalci menijo, da gre za maskevanje, ne izključujejo pa seveda političnega umora.

Tenbolj, ker je to že tretja komunistična žrtev v zadnjih štirih mesecih na območju pokrajine Nuoro. Dne 30. julija so v Oruneju ubili 45-letnega invalida in občinskega svetovca Gavina Pittalisa, 16. septembra v Loculiju pa 56-letnega kmetovalca Angela Mulasa, ki je vodil krajevno sekcijo KPI.

Pokolni Loj je bil uslužbenec podjetja «Condott», ki gradi hitro cestno Nuoro - Marreri - Siniscola.

WEST BROMWICH — Po dvurnem avtomobilskem zasledovanju je policija zajela 36-letnega Barryja Kennetha Williamsa, ki je v trenutku blaznosti prijel za lovsko puško in ustrelil štiri ter hudo ranil pet oseb.

KRVAV ROP PRI NEAPLJU

Štirje roparji so skušali včeraj ropirati urade banke Credito popolare di Ercolano, pri čemer je prišlo do orožnega spopada med roparji in zasebnimi policajci, ki je bil v službi pred banko. Pri streljanju je bil zasebni policaj (na sliki ga vidimo na nosilih) hudo ranjen, ranjen pa je bil tudi eden od roparjev, medtem ko so njegovi trije pajdaši zbežali (Telefoto ANSA)

ZARADI TIHOTAPSTVA IN VISOKIH DAJATEV

Italijanska industrija vžgalic v krizi

V Italijo vtihotapijo letno okrog 20 milijonov plinskih vžgalnikov

MILAN — Italijanska proizvodnja vžgalic stalno pada in se je v primerjavi z letom 1974 skrajšala za 30 odst. To je spravilo na nož konzorcij, ki združuje 17 obratov te industrije. Konzorcij je začel obsežno kampanjo, da opozori na to nevarno stanje, ki spravlja v nevarnost okrog pet tisoč delovnih mest.

Kot so poudarili predstavniki konzorcija, je vsega krivo tihotapstvo in pa visoke dajatve. V Italijo namreč vtihotapijo letno okrog dvajset milijonov plinskih vžgalnikov, večinoma iz Francije, ki je največji svetovni proizvajalec. Ti vžgalniki so izredno konkurenčni,

saj je jasno, da nanje nihče ne plačuje nobenih dajatev. Toda tudi drugi, ki so uvoženi v skladu z obstoječimi pravili, uživajo manjši fiskalni pritisk kot domače vžgalice, ki jih kar za polovico prodajne cene bremenijo davki. Tudi italijanska industrija bi lahko samala že zdavnaj pričela izdelovati plinske vžgalnike, tiste najbolj navadne, ki se po uporabi odlošči državi od 700 do 800 lir. Nekaj takega pa je nemogoče spričo cenejših vtihotapjenih izdelkov. Do danes pa je bil zmanjšan vsak poskus, da bi zavrla tihotapstvo. Povsod po Evropi prevladuje

težnja po zmanjšanju porabe vžgalic, vendar so to v odstotkih zelo majhne številke, v Angliji poraba počasi a vztrajno celo narasča. V Italiji naj bi torej vžgalice proizvedli le okrog 80 milijard kosov, zaradi česar bodo številni obrabi prisiljeni, da tudi za več mesecev ustavijo proizvodnjo. Pri tem pa je treba tudi upoštevati, da so z industrijo vžgalic povezani tudi številni drugi, od ljudi, ki skrbijo za nasade topolov do onih, ki pripravljajo mešanice s fosforjem ter škatlice iz kartona. Ne gre tudi pozabiti, da je večina teh obratov v manj razvitih krajih Italije. (db)